

EL APOCALIPSIS O REVELACION A SAN JUAN

La revelación de Jesucristo

¹ Mizophjimi o xipji e Jesucristo nu c'o ni jyodü dya cja ra mezhe ra zädä, ngue c'ua texe yo q nte ra mbäräji nu c'o ra zädä. Nutscö e Juan, q mbëpjizügö e Jesucristo. E Jesucristo o ndäjä 'naja q anxe o ë jítsi c'o ra zädä. Ngue c'o rá xi'ts'iji. ² Rá xi'ts'iji c'ü na cjuana texe yo ró jandagö. Ngueje c'o o mama Mizophjimi c'o cja ra zädä; ngueje c'o o jítsi e Jesucristo.

³ Me ra mäjä yo nte yo ra xörü yo jña'a yo. Me xo ra mäjä yo ärä ra xörüji 'ñe ätäji yo jña yo mama ja ga cja c'o cja ra zädä. Dya cja ra mezhe ra zädä yo.

Juan escribe a las siete iglesias

⁴ Nutscö e Juan, rí pen'c'eji ne carta, nu'tsc'eji cjuarma in cäräji cja yo yencho jñiñi a Asia. Mizophjimi c'ü bübü; exmi bübü. Angueze ra ë ra jñüncüji ngüenda. Q Espíritu Mizophjimi c'ü pëpji cja yo yencho nitsjimi, je ni 'ñeje cja Mizophjimi nu ja manda. Mizophjimi 'ñe q Espíritu me nuc'üji na jo; ra dya'c'üji c'ü ra söya in mü'büji c'ü dya pje rí tsjijñiji. ⁵ E Jesucristo xo nuc'üji na jo. Xo ra dya'c'üji c'ü ra söya in mü'büji c'ü dya pje rí tsjijñiji. E Jesucristo 'ma mi bübü cja ne xoñijõmü o tsja texe c'ua ja nzi ma ne Mizophjimi. Mizophjimi o tsjapü o te'e nu 'ma ya vi vi ndü; ngue c'ü nda manda texe cja yo manda cja ne xoñijõmü. E Jesucristo me s'iyazüji. O 'ñembgueji libre cja ín

nzhubügöji 'ma o pjödü ɔ cji cja ngronsi. ⁶ O tsjacüji ɔ ntezüji angueze; rí mandagöji co angueze. O tsjacüji rí mböcjimiji rí pëpiji Mizophjimi c'ü ngue ɔ Mizophjimi e Jesucristo. Xo ngueje nu Tata. Dya ra nguarü rga ma't'ügöji e Jesucristo. Dya ra nguarü c'ü ra manda angueze texe yo cjé yo va ëjë 'ñe 'ma ya rguí nguins'i ne xoñijömü. Je rga cjanu, amén.

⁷ Dyäräji na jo. E Jesucristo ra ëjë na yeje, je rguí 'ñeje cja ngömü. Nutscöji rí ejmeji angueze 'ñe texe yo dya ejme, texezüji o ngambgagöji va cja ne xoñijömü, rá jandaji angueze. Texe c'o o mbö't'ü e Jesucristo ra jñandaji 'ma ra ëjë. Yo nte texe cja yo jñiñi cja ne xoñijömü ra huë'ëji na ngueje rva ëjë angueze. Je rga cjanu, amén.

⁸ Je mama a cjava Mizophjimi c'ü ín Jmugöji: "Ya exmi bëbügö 'ma o mbürü e jens'e 'ñe ne xoñijömü, y sido rá bëbügö 'ma ya rguí nguins'i yo. Ya ngue rá ëjëgö. Nguetsco rí mandagö texe", eñe.

Una visión del Cristo glorioso

⁹ Nutscö e Juan, nguezgö in cjuarmazüji. Nutscö 'ñetsc'ejí rí sufridogöji na ngueje ɔ ntezüji e Jesucristo. Rí mandagöji co angueze. E Jesucristo dacüji c'ü rá zëzhiji; nguec'ua rí sëchiji, sido rí ätäji angueze. Nutscö mi bünc'ö cja c'e xoñijömü c'ü ni chjü Patmos a nde cja ndeje. Je o ma zogüzögöji nu, na ngueje mi zopjü ɔ jña Mizophjimi yo nte. Rmí xipjiji ja ga cja e Jesucristo. Mi büntsjëgö nu. ¹⁰ E Jesucristo c'ín Jmugöji o te'e c'ü ot'ü pa nu ngo. 'Na nu pa, c'ü ot'ü pa nu ngo 'ma mi bëbü a Patmos, ɔ Espíritu Mizophjimi o tsjacü ró janda nu yo rá xi't's'iji. Ró ärägö 'na jña mi ña me na jens'e; mi

chjëntjovi 'na trompeta. Je ma ëjë cja ín xütjügö.
11 O xitsi a cjava c'e jña:

—Nutskö ya exmi bübügö 'ma o mbürü e jens'e
 'ñe ne xoñijõmü, y sido rá bübügö 'ma ya rguí
 nguins'i yo. Nu c'o ya ngue rí jñandague, rí dy-
 opjügue cja 'na libro c'o. Nuc'ua rí pejñegue cja yo
 yencho congregación c'o va bübü a Asia; 'naja c'ü
 bübü a Efeso, c'ü 'naja a Esmirna, 'naja a Pérgamo,
 'naja a Tiatira, 'naja a Sardis, 'naja a Filadelfia, 'ñe
 c'ü 'naja a Laodicea, o 'ñenze a cjanu c'e jña.

12 Nuc'ua ró jandagö a ma ín xütjü cjo mi ngue
 c'ü mi ña'a. Ró janda yencho lámpara c'o oro. **13** A
 nde c'o lámpara mi böbü 'na bëzo. Nuc'ü, ró janda
 exmi ngue 'na nte nza ciazgöji. Nuc'ü, mi je'e 'naja
 bitu c'ü mi sät'ä hasta cja o ngua. Cja o tijmi, mi
 nzünt'ü 'na mbünt'ü c'ü mi ngueje oro. **14** Me ma
 t'öxü o ñixti. Ma t'öxü nza cja o xi'dyo; 'ñe nza cja
 xitsji. C'o o ndö mi ñetse nza cja sivi. **15** Nu c'o o
 ngua'a mi nza cja bronce c'ü juës'i 'ma na sant'a cja
 hornu. 'Ma mi ña, me ma jens'e o jña; me mi yürü
 nza cja na puncjü ndare. **16** Cja o jodyë mi jün'ü
 yencho o seje. Nu cja o ne, mi pedye 'naja tjëdyi c'ü
 ma mbeñe nza yeje lado. O jmi mi juëbi nza cja e
 jyarü 'ma nisiarü.

17 'Ma ró janda anguezze, ró nügögö cja o ngua,
 me ró jändügö. Pero anguezze o 'ñesque o jodyë o
 xitsi:

—Dya rí sūgue. Nguetskö e Jesucristo. Nguetskö
 exmi bübügö; y rá bübügö 'ma ya rguí nguarü texe.
18 Rí bübütgö. Ró tügö; pero jñandga, rí bübütgö.
 Dya cja rá tügö. Nguetskö rá cjapü ra te c'o ya ndü;
 ngue c'ua xo 'ñe anguezjei xo ra bübütjöji. **19** Rí
 dyopjügue nu yo in janda; nu yo ya zädä, 'ñe c'o

cja ra zädä. ²⁰ I jñandague rí jüngö yencho seje cja ín jodyë. Rí böbügö a nde c'o yencho lámpara c'o ngueje o oro. Rá xi'ts'igö pje ne ra mama yo. Nu c'o yencho seje ngueje c'o cja mbörü cja c'o yencho nitsjimi. Nu c'o yencho lámpara ngueje c'o yencho nitsjimi c'o.

2

Mensajes a las siete iglesias: El mensaje a Efeso

¹ Xe o ña e Jesucristo o xitsi:

—Rí dyopjü 'naja carta c'ü je rí penpe c'ü pjörü c'e nitsjimi a Efeso. Rí xipjigueji c'ü rí mangö a cjava: “Nutscö rí jüngö yo yencho seje cja ín jodyë; rí nzhodügö a nde yo yencho lámpara yo oro. ² Nu'tsc'oji in cáräji a Efeso, rí pärägö texe c'o in cjagueji. Rí pärägö c'ü me in pëpjigueji na zëzhi; dya tõgüts'üji. Xo rí pärägö, dya in jéziji xe ra zo'c'üji nu c'o cja na s'o. Bübü c'o va ë zo'c'üji, cjapü ñaji o jña Mizhocjimi pero na s'oji. I ñu'tp'üji c'ü dya cjuana c'o mamaji. ³ In sufridogueji na puncjü, na ngue c'ü ni 'ñemezüji. Pero dya tõgüts'üji. ⁴ Pero bübü 'na cosa c'ü dya jo c'ü in cjagueji c'ü rá xi'ts'iji. Dya cja in s'iyazüji nza cja 'ma cja vi pácägöji. Y dya cja xo pötqui s'iyajji yo nin cjuarmaji. ⁵ Rí mbeñegueji ja ma cja 'ma mi s'iyazüji 'ñe mi pötmi s'iyagueji. Nguec'ua rrä ö'tc'üji ra nzhogü in mü'bügueji. Rí tsjagueji c'ua ja nzi mi tsjagueji 'ma cja vi 'ñemezüji. Ngue'tsc'oji 'naja yo yencho lámpara. Pero 'ma dya ra nzhogü in mü'büji, rá ë jünögö cja o lugar c'e lámpara c'ü ngue'tsc'oji. Nuc'ua ya ra juench'e ín jya's'ügö c'ü bübü cja in mü'bügueji. ⁶ Pero rí pärägö bübü 'na cosa c'ü in cjagueji na jo. Me in

s'ogueji c'o cja'a nu c'o xiji nicolaíta. Dya xo rí negö c'o cjaji. ⁷ Nu'tsc'eji o ntets'üji Mizhocjimi c'ü ín Tatagö in äräji yo xi'ts'iji o Espíritu, rí tsjagueji c'ua ja nzi ga mama. Texe c'o sido ra dyätcäji y ra s'iyazüji cja na 'ñeje c'o o cjuarmaji, rá unüji ra ziji o fruta cja c'e za'a c'ü 'ne'e cja o huerta Mizhocjimi. Y ra bübütjoji co nutscö a jens'e", eñe e Jesucristo c'ü o xitsigö rá xi'tsc'öji.

El mensaje a Esmirna

⁸ Xe o ña e Jesucristo o xitsi:

—Rí dyopjü 'na carta c'ü je rí penpe c'ü pjörü cja c'e nitsjimi a Esmirna. Rí xipjiji c'ü rí mangö a cjava: "Nutscö exmi bübögö y rá bübütjogö 'ma ya rguí nguarü texe. Nguetscö ró tügö; cja rron tegö na yeje. ⁹ Nu'tsc'eji in cäräji a Esmirna, rí pärägö me in sufridogueji na puncjü, 'ñe me sanc'üji. Nu c'o cja'c'üji yo, mamaji c'ü je menzumüji a Israel, y c'ü ma't'üji Mizhocjimi. Dya cjuana ma't'üji Mizhocjimi, na ngueje pépiji e Satanás c'ü dya jo. Bë'ts'iji na puncjü, pero me in pë's'igueji na puncjü cja Mizhocjimi. ¹⁰ Dya rí sügueji nu c'o ya ngue rí sufridoji. Dyäräji, bübü ja nzits'üji c'o ra pant'aji a pjörü. Ngueje e Satanás c'ü dya jo c'ü ra tsja. Me rí sufridogueji dyëch'a pa'a na ngueje in ejmezüji. Pero sido rí 'ñejmezüji zö ra mbö'tc'ügueji. 'Ma sido rí 'ñejmezüji, rá da'c'üji c'ü rgui bübüji co nutscö a jens'e. ¹¹ Nu'tsc'eji o ntets'üji Mizhocjimi c'ü ín Tatagö in äräji yo jña yo xi'ts'iji o Espíritu, rí tsjagueji c'ua ja nzi ga mama. Texe c'o sido ra 'ñejmezü zö ra bö't'üji, rá unüji c'ü ra bübüji co nutscö. Dya ra möji a linfiernu c'ü xiji na yeje rga ndüji", eñe e Jesucristo c'ü o xitsigö rá xi'tsc'öji.

El mensaje a Pérgamo

12 Xe o ūna e Jesucristo o xitsi:

—Rí dyopjü 'na carta c'ü je rí penpe c'ü pjörü cja c'e nitsjimi a Pérgamo. Rí xipjigue c'ü rí mangö a cjava: “Nuzgö pedye 'na tjëdyi ín tegö. Ne tjëdyi me na mbeñe nza yeje lado. **13** Nu'tsc'eji in cäräji a Pérgamo, rí pärägö texe c'o in cjagueji. Rí pärägö je in cärägueji nu ja manda e Satanás. Pero sido in nänngägöji ín chjü'ü in mamaji nguetscö in Jmuzügöji. E Antipas c'ü mi ngue 'najats'üji mi sido mi nänngägö c'ü. Nuc'ü, o mbö't'üji cja in jñiñigueji nu ja manda e Satanás. Zö o mbö't'üji c'e cjuarma, pero nu'tsc'eji sido in ejmezüji. **14** Na jo c'ü sido in ejmezüji; pero dya jo texe c'o in cjagueji. Nu c'o dya jo in cjaji, nuc'o, rá xi'tsc'öji c'o. Cäräts'üji c'o ejme c'o mi xöpü e Balaam. Nuc'ü, o dyü't'ü e Balac nguec'ua o tsjapü o tsjaji na s'o nu c'o ín mboxtitajme a Israel. O xipjiji na jo ro ziji o jñonü c'o vi mbäsp'äji c'o ts'ita. Xo o xipjiji c'ü ma jo ro tsäjändixü yo bëzo; yo ndixü ro tsäjäji bëzo. **15** Je xo ga cjanu ga xöpü dya, nu c'o xiji nicolaíta. Dya rí negö c'o jizhiji. Nu'tsc'eji cärä ja nzi c'o tjünt'ü a xütjü anguezoji. **16** Rí xi'ts'iji ni jyodü ra nzhogü in mü'büji. Nu 'ma jiyö, dya ra metscö ndajme rá ēcjö va a Pérgamo nu va ja in cärägueji. Nu c'o dya ra nzhogü o mü'bü, rá cjajme chü co ne tjëdyi nu pedye ín tegö nu ngueje ín jñagö. **17** Nu'tsc'eji o ntets'üji Mizhocjimi c'ü mi Tatagö in äräji yo jña yo xi'ts'iji o Espíritu, rí tsjagueji c'ua ja nzi ga mama. Mama a cjava o Espíritu Mizhocjimi: texe c'o sido ra 'ñejmezü, rá unüji c'ü ra ziji c'e maná c'ü je va ejë a jens'e. Xo rá unüji 'naja ndojo c'ü na t'öxü.

Juns'ü 'na tjü c'e ndojo c'ü dya cjó pārā. Nguextjo c'ü ra jñü c'e ndojo nguextjo c'ü ra mbārā c'ü", eñe e Jesucristo c'ü o xitsigö rá xi'tsc'öji.

El mensaje a Tiatira

18 Xe o ña e Jesucristo o xitsi:

—Rí dyopjü 'na carta c'ü je rí penpe c'ü pjörü cja c'e nitsjimi a Tiatira. Rí xipjigue c'ü rí mangö a cjava: “Nguetscö ọ T'izü Mizophjimi. Yo ín chögö 'ñetse nza cja sivi. Yo ín cuagö juës'i nza cja bronce c'ü juës'i 'ma na sant'a cja sivi. **19** Nu'tsc'ejí in cārāji a Tiatira, rí pārāgö texe c'o in cjagueji. Rí pārāgö in s'iyazüji 'ñe xo pötqui s'iyaji yo in cjuarmaji. Xo sido in ejmezüji; in pëpquiji na jo. Xo in sëchiji 'ma pje c'o in sufridoji. Xenda in cjagueji na jo dya, que na ngueje 'ma cja vi 'ñejmeji. **20** Pero bëbü 'na cosa c'ü dya jo in cjaji c'ü rá xi'tsc'öji. In ätäji c'e ndixü c'ü xiji Jezabel. Nu c'e ndixü c'ü, mama c'ü pätfä Mizophjimi ga zo'c'üji. Pero dya cjuana nu c'o xi'ts'iji. Nu c'ü cja'a, onpü yo ín ntegö. Nguec'ua c'o ya chjüntü 'ñe c'o dya be chjüntü nde jyëztjo ga tsjadi na s'o. Yo bëzo tsäji o ndixü; yo ndixü tsäji o bëzo. Xo siji c'o jñõnü c'o päsp'äji c'o ts'ita. **21** Nuzgö ya mezhe ró xipji c'e ndixü Jezabel ra nzhogü ọ mü'bü c'ü dya cja ra tsja na s'o. Pero dya pje ätcä. Sido cja c'o na s'o. **22** Dyäräji dya. Rá cjapü c'e ndixü ra zö'dyë me ra sufrido na ngueje me cja na s'o. Xo nzitjo nu c'o xo cja c'ua ja nzi ga tsja anguez, me xo rá cjapü ra sufrido c'o; 'ma dya ra nzhogü ọ mü'büji. **23** Nu c'o tjünt'ü a xütjü c'e ndixü, nuc'o rá pö't'ü c'o. Nuc'ua texe ín ntegö ra mbārāji nguetscö rí pätfä texe ọ mü'bü yo nte. Rí pārāgö texe c'o cijñi anguesji. Rá nzhocüts'üji nzi 'najats'üji c'ua

ja gui tsjagueji. ²⁴ Cārāts'üji c'o dyaja a Tiatira c'o dya ätäji c'o xöpü c'e ndixü. Mama c'e ndixü c'ü ni jyodü rí tsjají texe c'o na s'o c'ua ja nzi ga ne e Satanás c'ü dya jo. Rí xi'ts'iji, dya rí tsjagueji c'ua ja nzi ga xöpü c'e ndixü. ²⁵ Nu'tsc'eji ngueextjo c'ü rí ö'tc'üji, sido rí dyätcäji hasta 'ma cja rá ēcjö. ²⁶ Nu c'o ra sido ra tsja c'ua ja nzi rgá negö hasta 'ma cja rá ēcjö; nutscö rá unüji c'ü ra mandaji cja yo jñiñi cja ne xoñijömü. ²⁷ Rá unügö c'ü ra mandaji c'ua ja nzi o dyacü mi Tatagö c'ü rí mandagö. Me na zëzhi rgá mandaji; ra chjëntjovi nza cja 'ma päräji na zëzhi o s'äbä co 'na vara c'ü t'ëzi, ra chädätjo yo. ²⁸ Nutscö rí chjëntjobe c'e seje c'ü xenda na zö ga juëbi 'ma xörü. Nu c'o ra tsja c'ua ja nzi rgá negö, rá unüji c'ü me ra mäjäji cja ín Jmigö. ²⁹ Nu'tsc'eji o ntets'üji Mizhocjimi c'ü ín Tatagö, in äräji yo xi'ts'iji o Espíritu, rí tsjagueji c'ua ja nzi ga mama”, eñe e Jesucristo c'ü o xitsigö rá xi'tsc'öji.

3

El mensaje a Sardis

¹ Xe o ña e Jesucristo o xitsi:

—Rí dyopjü 'na carta c'ü je rí penpe c'ü pjörü cja c'e nitsjimi a Sardis. Rí xipjiji c'ü rí mangö a cjava: “Nutscö rí täcjö o Espíritu Mizhocjimi c'ü ín Tatagö c'ü pëpjí cja yo yencho nitsjimi. Nuzgö xo rí jüngö yo yencho seje. Nu'tsc'eji in cäräji a Sardis, rí pärägö texe c'o in cjagueji. Mamaji c'ü me in pëpjigueji na puncjü para nutscö. Pero rí pärägö na jo in chjëntcejeji añima na ngueje dya pje in ätcägöji. ² Tsijñiji, ra nhogü in mü'büji. Na ngueje dya cja nda in cjagueji c'o na jo. Zëzhigueji ngue c'ua

rí tsjagueji c'o na jo. Na ngueje ya ró nugö c'ü bë'ts'iji rí tsjagueji c'ua ja nzi ga ne Mzhocjimi. ³ Rí mbeñegueji o jña Mzhocjimi c'ü o jí'ts'iji; rí dyätägueji. Nu 'ma dya ra nhogü in mü'bügueji, rá ēcjö nu hora c'ü dya in tepqueji; rá ē jün'c'üji ngüenda. ⁴ Cärä ja nzits'üji a Sardis c'o na t'öxü o mü'bü nza cja 'na bitu c'ü na t'öxü, na ngueje ätcägöji. Na ngueje ätcägöji y dya cjaji c'o na s'o, ra nhodüji co nutscö a jens'e nu ja dya bübü c'ü na s'o. ⁵ A cjanu ra nhodü a jens'e co nutscö texe c'o sido ra dyätcägö. Ra jyeji c'ü na t'öxü. C'o o tjüji je juns'ü nu cja c'e libro nu ja juns'ü o tjü nu c'o ra bübüjtjo. Dya rá borragö o tjüji cja c'e libro. Nuc'o, rá xipjigö mi Tatagö a jens'e ngue ín ntegö c'o. C'o o anxe Mzhocjimi, xo rá xipjigö a cjanu c'o. ⁶ Nu'tsc'oji o ntets'üji Mzhocjimi, in äräji yo xi'ts'iji o Espíritu, rí tsjagueji c'ua ja nzi ga mama", eñe e Jesucristo c'ü o xitsigö rá xi'tsc'oji.

El mensaje a Filadelfia

⁷ Xe o ña e Jesucristo o xitsi:

—Rí dyopjü 'na carta c'ü je rí penpe c'ü pjörü cja c'e nitsjimi a Filadelfia. Rí xipjiji c'ü rí mangö a cjava: "Nguetscö o T'izgö Mzhocjimi; dya pje bübüzugö c'ü na s'o. Texe c'o rí mangö na cjuana c'o. Nguetscö o mboxbëchezgö e David, nguetscö rá mandagö a jens'e 'ñe cja ne xoñijõmü. Texe c'o rí negö ra zädä; nuc'o ra zädä c'o. Texe c'o dya rí negö ra zädä; nuc'o dya ra zädä c'o. Dya cjó xo ra ts'axcü. ⁸ Nu'tsc'oji in cäräji a Filadelfia, rí pärägö texe c'o in cjagueji. Rí pärägö c'ü dya pje nda zë'ts'igueji; pero sido in ätcägöji ín jña; sido in nännägöji ín chjü. Ya ró xocüts'ügöji 'na ngoxtji ngue c'ua rí

pëpquiji. Nu c'e ngoxtji dya cjó sö ra ngot'ü c'ü.
⁹ Cärä c'o ne ra ts'axc'üji. Nuc'o, je menzumü a Israel c'o. Anguezoji mamaji ma't'üji Mizhocjimi cja o nitsjimi anguesji. Pero dya cjuana c'ü mamaji na ngueje ngue e Satanás c'ü je pëpiji. Dyäräji dya. Rá cjapügö ra ëji cja in jmigueji. Ya ra ndüñijõmiji rgá matcügöji. Rá cjapügö anguesji ra mbäräji c'ü ró s'iyats'ügöji. ¹⁰ Ra zädä c'ü me ra sufrido texe yo cärä cja ne xoñijõmü. Pero rá pjö'c'ügöji c'ü dya rí sufridogueji c'o pa'a c'o; na ngueje sido in sëchigueji gui 'ñejmezüji. ¹¹ Dya ra metskö ndajme rá ëcjö. Sido rí 'ñejmezüji ngue c'ua rá da'c'üji 'na corona a jens'e na ngueje in pëpquiji. 'Ma dya sido rí 'ñejmezüji, dya rá da'c'üji 'ma. ¹² Texe c'o sido ra 'ñejmezü, rá cjapügö ra bübüji a jens'e co Mizhocjimi c'ü mi Tatagö. C'ua ja nzi ga cja o columna cja 'na templo, dya 'ñõmü, je xo ga ciatjonu anguezoji, dya ra mbedyeji nu, ra bübütjoji co Mizhocjimi. Nutscö rá jüsp'üji ngue o t'i Mizhocjimi c'ü mi Tatagö. Xo rá jüsp'üji o tjü c'ü o jñiñi Mizhocjimi c'ü mi Tatagö, na ngueje je ra menzumüji cja c'e jñiñi c'ü. Nu c'e jñiñi ngueje a Jerusalén nu cja dadyo c'ü rguí 'ñeje a jens'e. Ngue 'ma ya rguí nguins'i e jens'e 'ñe ne xoñijõmü nu bübü dya. Xo rá jüsp'ügöji ín chjü'ü nu cja dadyo. ¹³ Nu'tsc'ejí o ntets'üji Mizhocjimi, in äräji yo xi'ts'iji o Espíritu, rí tsjagueji c'ua ja nzi ga mama", eñe e Jesucristo c'ü o xitsigö rá xi'tsc'öji.

El mensaje a Laodicea

¹⁴ Xe o ña e Jesucristo o xitsi:

—Rí dyopjü 'na carta c'ü je rí penpe c'ü pjörü c'e nitsjimi a Laodicea. Rí xipjiji c'ü rí mangö a

cjava: “Texe c'o rí mangö na cjuana c'o. Texe c'o rí mangö ra zädä c'o. Texe c'o o dyät'ä Mizhocjimi nguetscö ró ät'ägö c'o. ¹⁵ Nu'tsc'eji in cãrãji a Laodicea, rí pärägö texe c'o in cjagueji. Nu'tsc'eji dya in mangueji c'ü dya in ejmezüji. Pero dya xo in ejmezügöji co texe in mü'büji. Na jẽ nzhodü in mü'büji co nutscö. Pötjo ri 'ñejmezüji co texe in mü'büji. O 'ma jiyö, pötjo ri mangueji c'ü dya in pãcãji. ¹⁶ Zö in mamaji c'ü in ejmezüji, pero dya in ejmezüji co texe in mü'büji. Nuzgö me rí s'ogö c'o in cjagueji; nguec'ua ya ngue rá mangö c'ü dya rí pã'c'ägöji. ¹⁷ Nu'tsc'eji in mangueji in pë'sc'eji na puncjü, dya pje bë'ts'iji cja in mü'büji, dya pje xe ni jyonc'üji. Juentsc'eji, dya in unüji ngüenda c'ü dya pje in pë'sc'eji. In chjëntcjeji nza cja 'naja ngorö c'ü örü pje ra zi; xo ojtjo bitu pje ra jye'e. ¹⁸ Rrã zo'c'ügöji nu c'ü ni jyodü rí tsjagueji ngue c'ua rí pë's'iji na puncjü. Ni jyodü ra nzhogü in mü'bügueji. Ni jyodü rí unüji ngüenda c'ü dya pje in pë's'iji, y rí 'ñejmezüji co texe in mü'büji. Rí dyötcüji o oro, rá da'c'üji. Rí dyötcüji o bitu c'o na t'öxü, rá da'c'üji, ngue c'ua dya cja rí tsejeji nza cja c'o dya je o bitu. Xo rá da'c'üji o ungüento rí tsos'ü in chöji, ngue c'ua ra xogü in chöji rí jñandaji. ¹⁹ Texe yo rí s'iyagö, rí huënh'iji rgá zopjüji ngue c'ua ra nzhogü o mü'büji. Nguec'ua rí tsjacjuanagueji ra nzhogü in mü'bügueji. ²⁰ Dyäräji dya. Rí böbügö cja ngoxtji c'ü ngueje in mü'bügueji, rí zenguats'ügöji. 'Ma cjó c'o ra dyätcä in jñagö, 'ma ra nzhogü o mü'bü, ya ri 'natjo in mü'bügöbe; ya rá dyocjöbe. ²¹ Texe c'o ra tsja c'ua ja nzi rgá negö, rá unüji c'ü ra mimiji jmu co nutscö. Je a cjanu, nutscö

ró cjagö texe c'ua ja nzi va ne mi Tatagö a jens'e; nuc'ua 'natjo c'ua ró mimigöbe Jmu. ²² Nu'tsc'oji o ntets'üji Mizhoczjimi c'ü ín Tatagö, in äräji yo xi'ts'iji o Espíritu, rí tsjagueji c'ua ja nzi ga mama”, eñe e Jesucristo c'ü o xitsigö rá xi'tsc'oji.

4

La adoración en el cielo

¹ Nuc'ua o nguarü yo jña'a yo o xitsi e Jesucristo ja cja yo yencho nitsjimi. Nuc'ua ró jandagö 'na ngoxtji a jens'e c'ü mi sjocütjo. Ró ärägö c'ua c'e jña c'ü ya vi zocü. O ña na jens'e nza cja 'na trompeta. Je o xitsi a cjava c'e jña'a:

—Je rí 'ñecje a 'ñecjua a jens'e. Rá jí'ts'i c'o cja ra zädä, o xitsi c'e jña.

² Nuc'ua o Espíritu Mizhoczjimi o jítsi nu yo rá xi'ts'iji. Ró janda a jens'e 'na trono nu ja mimi nu c'ü manda. Mi junrü 'naja cja c'e trono. ³ Nu c'ü mi junrü cja c'e trono me mi juës'i nza cja c'o ndojo c'o xiji jaspe 'ñe cornalina. Mi böbü 'na arco iris cja c'e trono. Nu c'e arco iris me mi juëbi nza cja c'o ndojo c'o na c'anga c'o xiji esmeralda. ⁴ Xo mi jäärä c'o dyaja trono c'o mi veinticuatro. A nde'e c'o, mi bübü c'e trono nu ja mimi nu c'ü manda. Nzi 'naja c'o veinticuatro trono mi junrü 'naja tita. Nuc'o, mi je'e bitu c'o na t'öxü c'o. Mi junt'üji o corona c'o oro o ñiji, na ngueje mi manda c'o. ⁵ Me mi juëbi, me mi pjäjnä, me mi yürü; je ma ejë cja c'e trono c'ü mi bübü a nde. A jmi c'e trono mi jäärä yencho sivi. C'o yencho sivi ngueje o Espíritu Mizhoczjimi c'ü pëpjí cja yo yencho nitsjimi. ⁶⁻⁷ A jmi c'e trono

xo mi bëbü c'ü mi nza cja 'na zapjü c'ü mi nza cja vigrio.

Ró janda nzi 'naja lado c'e trono. Mi nziyo c'o mi bëbü cja c'e trono. Nu c'ü ot'ü exmi nza ciatjo 'na león; c'ü na yeje exmi nza ciatjo 'na toro; c'ü na jñi exmi nza ciatjo ə jmi 'na nte. C'ü na nziyojo exmi nza ciatjo 'na águila c'ü mi pjüjuaja. Nza nziyo c'o, me mi qui'i na puncjü ə ndö cja ə jmiji 'ñe cja ə xütjüji. ⁸ Nza nziyo c'o, nzi 'naja mi peje 'ñanto ə juajaji. Nzi 'naja ə juajaji me mi qui'i na puncjü ndö a xes'e 'ñe a mbo. Nza nziyo c'o mi bëbü, nuc'o, tőjöji xõmü ndempa. Dya söyaji ga tőjöji. Nu c'ü tőjöji je a cjava:

Me na sjü Mízhocjimi nu ín Jmugöji nu sö ra tsja texe.

Me na sjü na sjü nu.

Nujnu exmi bëbü, y exi bëbü; y 'ma ya rguí nguins'i ne xoñijõmü, sido ra bëbüjtjo.

⁹ C'o nziyo, ma't'üji nu c'ü junrü cja c'e trono. Mamaji c'ü me na nojo Mízhocjimi nu c'ü exi bëbü para siempre. Unüji na pöjö angueze. ¹⁰ Ma ma't'ü Mízhocjimi c'o nziyo, nuc'ua c'o veinticuatro titá xo ndüñijõmüji a jmi nu c'ü junrü cja c'e trono. Nuc'ua ma't'üji angueze c'ü exi bëbü para siempre. Nuc'ua c'o ə coronaji je jumüji cja ngua ə trono nu c'ü manda texe. Mamaji a cjava:

¹¹ Nu'tsc'e ngue'tsc'e ín Jmuts'ügöjme 'ñe ín Mízhocjimits'ügöjme.

Ngue'tsc'e ə dyät'ä texe yo bëbü, texe yo cja'a.

Mi ñegue c'ü ro bëbü yo, nguec'ua ə dyät'ä yo.

Nguec'ua ni jyodü texeji ra ma'tc'ügueji, ra mamaji c'ü me na nojots'ügue na ngueje me na zë'ts'igue; ə dyät'ägue texe yo.

5

El libro y el Cordero

¹ Nuc'ua nu c'ü mi junrü cja c'e trono, ró janda mi tjë 'na libro c'ü mi 'mans'a. Mi tjë cja o jodyë. C'e libro mi t'opjü a mbo'o 'ñe a xes'e. Mi yencho tjüjmü c'o mi tjüt'ü. ² Nuc'ua ró janda c'ua 'na anxe c'ü me na zëzhi c'ü mi mapjü na jens'e. Mi mama a cjava:

—¿Cjó ngue c'ü sö ra xüçü yo tjüjmü ngue c'ua ra nu'u ne libro?, o mama a cjanu c'e anxe.

³ Pero dya mi sö cjó ro xüçü ro nu'u c'e libro; ne ri ngueje c'o mi bübü a jens'e, ne ri ngueje c'o mi bübü cja ne xoñijõmü, ne ri ngueje 'naja c'o ya vi ndü ro sö ro xo's'ü. ⁴ Nutscö me ró huëgö na puncjü na ngueje dya cjó ch'öt'ü c'ü ro tsja texe c'ua ja nzi ma ne Mizhocjimi. Nguec'ua dya cjó mi sö cjó ro xo's'ü c'e libro c'ü ro nu'u cja rron xörü.

⁵ Nuc'ua 'naja c'o titá o xitsi a cjava:

—Dya rí huë'ë. Jñanda, bübü 'naja nu sö ra xo's'ü ne libro y ra xüçü yo yencho tjüjmü para ra xörü. Ngueje nu o ndöpü c'ü dya jo, 'ma o ndü va ngötcüji ín nzhubügöji; o bëzhi c'ü dya jo. Ngueje nu me na zëzhi nu jüsp'üji o tjü'ü León. Je mboxbëche cja e David c'ü mi mboxbëche cja e Judá, o xitsi a cjanu.

⁶ Nuc'ua ró janda 'naja Ts'imë c'ü mi böbü a nde c'e trono 'ñe c'o titá 'ñe c'o nziyo c'o mi böbü cja c'o o lado c'e trono. Nu c'e Ts'imë mi 'ñetse c'ü vi bö't'ü c'ü. Mi peje yencho o ts'imota; cja na yencho o ndö'ö c'o mi qui'i. C'o yencho o ndö'ö ngueje o Espíritu Mizhocjimi c'ü je däjä ra ë pëppi texe cja ne xoñijõmü. ⁷ C'e Ts'imë o ndë c'e libro c'ü mi tjë nu c'ü mi junrü cja c'e trono. ⁸ 'Ma o ndë c'e

libro, nuc'ua nu c'o nziyo c'o mi böbü cja o lado c'e trono, 'ñe c'o veinticuatro tita o ndüñijömöji a jmi c'e Ts'imë, o ma't'üji. Nzi 'naja c'o tita mi jünji 'naja bizhi c'ü ngueje arpa. Xo mi tüji nde 'najaji 'na s'äbä c'ü ngue oro. C'o s'äbä mi nizhi o nguichjüjnü c'o ma jo ma jyärä. Nu c'o nguichjüjnü, ne ra mama c'o jña c'o ni dyötü Mizophjimi yo o nte. ⁹Nuc'ua c'o nziyo c'o mi bübü 'ñe c'o tita mi ma't'üji Mizophjimi mi tøjöji 'na himno c'ü cja dadyo. Mi mamaji a cjava:

Nu'tsc'e i tsja texe c'ua ja nzi va ne Mizophjimi, nguec'ua o sö i chjë'ë ne libro, rí xüçü rí ñu'u. Sö rí tsjague na ngueje o bö'tc'ügue. I pjödüğue in tsji vi tsjö'tp'ü o nzhubü yo nte texe cja ne xoñijömü.

Zö pje ma jñiñi cäräji, zö pje ma jña ñaji, zö pje ma razaji, i tsjö'tp'üji o nzhubüji.

Nguec'ua 'ma cjo c'o ra 'ñench'ets'ü o mü'bü, Mizophjimi ra tsjapü o t'i c'o.

¹⁰I tsjapüji jmuji, 'ñe mböcjimiji ngue c'ua pëpiji ín Mizophjimigöji.

Ra mandaji cja ne xoñijömü, je mi mamaji a cjanu.

¹¹Nuc'ua ró janda me ma puncjü anxe c'o mi böbü a ñünü. A nde anguesji mi bübü c'e trono 'ñe c'o nziyo c'o mi böbü a ñünü c'e trono, 'ñe c'o tita. C'o anxe mi cärä na puncjü millón. Ró ärä mi ña c'o anxe. ¹²C'o anxe me mi tøjöji na jens'e. Mi mamaji a cjava:

Nu ne Ts'imë nu o bö't'ü, o tsja texe, nguec'ua rá ma't'üji anguezze. Nunu me na nojo nu.

Nunu sö ra tsja texe nu. Nunu me pë's'i texe c'o ni muvi nu.

Nunu pärä texe nu; me na zëzhi.

13 Nuc'ua ró ärä texe c'o o dyät'ä Mizhocjimi c'o cärä a jens'e 'ñe cja ne xoñijömü, 'ñe a mbo e jömü, 'ñe c'o cä'ä cja e ndeje. Mi tójöji; mi mamaji a cjava: Rí ma'tc'üjme nu'tsc'e Mizhocjimi in junrü cja e trono.

Xo rí ma'tc'üjme nu'tsc'e Jesucristo ngue'tsc'e c'e Ts'imë c'ü o bö't'ü.

Me na nojots'üvi, me na zë'ts'iguevi.

Sido rá ma'tc'üjme; dya ra nguarü c'ü rá ma'tc'üjme, je mi mama a cjanu c'o.

14 O ndünrrü c'ua c'o nziyo c'o mi böbü a ñünü c'e trono. O mamaji:

—Je rga cjanu, amén.

Nuc'ua c'o titá o ndüñijömü, o ma't'üji Mizhocjimi 'ñe e Jesucristo c'ü e Ts'imë.

6

Los siete sellos

1 Nuc'ua ró janda c'e Ts'imë o xüçü 'naja c'o tjüjmü c'o mi tjüt'ü c'e libro. Ró ärä c'ua 'naja c'o nziyo c'o mi bübü. 'Ma mi ña'a, mi ärägö nza cja c'ü mi pjäjnä. Mi mama a cjava:

—Xä'dä, rí ë jñanda.

2 Ró janda c'ua 'na pjadü c'ü ma t'öxü. Nu c'ü mi chägä, mi jün 'na arco yo flecha. O ch'unü 'na corona nza cja c'ü juns'ü yo manda. Angueze ya vi ndöpü na puncjü c'o üvi. O mbedye o ma ndöpü c'o dyaja c'o üvi.

3 Nuc'ua c'e Ts'imë o xüçü c'ü na yeje tjüjmü c'o mi tjüt'ü c'e libro. Ró ärä c'ua mi ña c'ü na yeje c'o nziyo c'o mi bübü. Mi mama a cjava:

—Xä'dä, rí ë jñanda.

⁴ Nuc'ua o mbedye c'ua c'ü 'naja pjadü. Ma mbaja c'e pjadü c'ü. Nu c'ü mi chägä, o ch'unü 'na tjëdyi c'ü me ma nojo. O ch'unü c'ü ro tsjapü ro tsja chü yo nte'e cja ne xoñijõmü. Nguec'ua ra pötü rgá mbö't'üji.

⁵ Nuc'ua c'e Ts'imë o xüçü c'ü na jñi'i c'o mi tjüt'ü c'e libro. Ró ärä c'ua c'ü na jñi'i c'o mi bübü. Mi mama a cjava:

—Xä'dä, rí ë jñanda.

Nuc'ua ró janda c'ua 'naja pjadü c'ü ma potjü. Nu c'ü mi chägä, mi jün'ü 'na t'ëzi c'ü ni pesají. ⁶ Ró ärä c'ua 'na jña c'ü je ma ëjë a nde'e cja c'o nziyo c'o je mi bübü a ñünü c'e trono. Nu c'e jña'a je o mama a cjava:

—Yo nte 'napa ra pëpjiji ngue c'ua ra ndõmüji 'na kilo ndëxü. 'Napa ra pëpjiji ngue c'ua ra ndõmüji jñi kilo cébara. Y rguí jyodü ra mbötpüji ngüenda c'ü dya ra s'odüji o aceite 'ñe o vino.

⁷ Nuc'ua c'e Ts'imë o xüçü c'ü na nziyo c'o mi tjüt'ü c'e libro. Ró ärä c'ua c'ü na nziyo c'o mi bübü. O mama a cjava:

—Xä'dä, rí ë jñanda.

⁸ Nuc'ua ró janda c'ua 'naja pjadü c'ü ma c'axt'ü. Nu c'ü mi chägä, mi xiji ngueje nu pö't'ü yo nte nu. Cja o xütjü ma ëjë nu c'ü xiji Hades nu ja cärä c'o tü'ü. O ch'unüvi sjëtsi ro mbö't'üji c'ü na nziyo parte yo nte yo cärä cja ne xoñijõmü. Ro mbö't'üji co tjëdyi, co tjijmi, 'ñe co yo animal yo na sate yo cärä cja ne xoñijõmü. Xo o tsjapüvi o zö'dyë na puncjü nte, ngue c'ua o ndüji.

⁹ C'e Ts'imë o xüçü c'ü na ts'i'ch'a c'o mi tjüt'ü c'e libro. Nuc'ua ró janda c'ua 'na altar. A jõmü

c'ü e altar ró janda c'o o aljma nu c'o vi bö't'ü na ngueje o 'ñejmeji o jña'a Mizhocjimi y mi xipjiji c'o nte e Jesucristo ngueje c'ü ín Jmugöji. **10** Anguezeki o mapjüji c'ua na jens'e. Mi mamaji a cjava:

—Nu'tsc'e ín Jmuts'üjme, me na zë'ts'igue, **in** mandague texe. Me na sjü'ütscl'e. Texe c'o **in** mangue na cjuana c'o. ¿Hasta jinguä rí jñünpü ngüenda c'o nte cja ne xoñijömü c'o o mbötcüjme, rí tsjapüji ra sufridoji na ngueje o mböcüzüjme ín tsijime?, o mamaji a cjanu.

11 O ch'unü nzi 'naja anguezeki 'naja bitu c'ü ma t'öxxü. O sjipjiji xe ro nde'beji ts'iquë cja ro zäs'ä c'o o cjuarmaji c'o pëpi Mizhocjimi c'o xo ro bö't'ü.

12 Ró janda c'ua c'e Ts'imë o xüçü c'ü na 'ñanto c'o mi tjüt'ü c'e libro. Me mi mbiñi c'ua ne xoñijömü. E jyarü o pocü nza cja bobitu. E zana mi 'ñetse nza cja cji'i. **13** Yo seje a jens'e o ndögü a xes'e ne xoñijömü, c'ua ja nzi ga jyäbä o higo c'o dya be tää, 'ma vü na zëzhi e ndajma ga juant'a c'e za'a. **14** E jens'e o 'ñetse o 'mans'a nza cja 'ma 'mans'a 'na libro; ya mi ojtjo. Texe yo t'eje 'ñe yo ts'ixoñijömü a nde cja ndeje o 'ñõmüji. Dya cja mi junrüji c'ua ja je mi junrüji. **15** Nuc'ua yo nte cja ne xoñijömü o tsjöjöji cja cueva c'o tjocü cja ndojo cja yo t'eje. O tsjöjö yo rey 'ñe yo gobernador 'ñe yo manda xondaro 'ñe yo pë's'i na puncjü merio 'ñe yo na zëzhi 'ñe yo pje nde pjëzhi, 'ñe texe yo dyaja nte. **16** Yo nte o xipjiji a cjava c'o t'eje 'ñe c'o ndojo:

—Tunügueji a xes'ezügöjme. A cjanu rí tsopcüjme nguec'ua dya ra jñandgajme Mizhocjimi c'ü junrü cja e trono; dya xo ra jñandgajme e Jesucristo c'ü e Ts'imë. Anguezevi me ra jñüncüjme ngüenda ra

tsjacüjme rá ma sufridojme. ¹⁷ Na ngueje ya o säjä c'e pa'a c'ü me na s'ëzhi. Mizhocjimi 'ñe e Jesucristo me ra tsjacüjme rá sufridojme. ¿Cjó ngue c'ü ra sö ra böbü cja o jmivi? Dya cjó sö. Je a cjanu o mamaji.

7

Los señalados de las tribus de Israel

¹ Nuc'ua ró janda c'ua nziyo anxe. Mi böbüji cja yo nziyo 'nanguarü cja ne xoñijömü. Mi pënh'iji na jo yo nziyo ndajma cja nu xoñijömü; ngue c'ua dya ro vü'ü e ndajma cja ne xoñijömü, ne ri ngueje cja e ndeje. Ne xo ro juant'a yo za'a. ²Ró janda c'ua c'ü 'naja anxe. O mbes'e nu ja ni mbes'e e jyarü. Nuc'ü, mi jün 'na sello ngue c'ua ro meya nu c'o ngueje o t'i Mizhocjimi c'ü bübüjtjo. O mapjü na jens'e, o zopjü c'o nziyo anxe c'o vi ch'unü poder ro s'odü ne xoñijömü 'ñe e ndeje. O xipjiji a cjava:

³ —Dya be rí s'odüji ne xoñijömü ne ri ngueje e ndeje ne ri ngueje yo za'a. Cja rí s'odügueji c'o, 'ma ya rá cjuarü rá meyajme yo o nte ín Mizhocjimigöji. Rá meyajme cja o ndë'ë yo.

⁴ Ró ärägö ja nzi mi sö nu c'o o meyaji. O zäs'ä ciento cuarenta y cuatro mil yo nte yo mboxbëche cja c'o doce o t'i e Israel. ⁵O meyaji doce mil yo nte yo mboxbëche cja e Judá. O meyaji doce mil yo nte yo mboxbëche cja e Rubén. O meyaji doce mil yo nte yo mboxbëche cja e Gad. ⁶O meyaji doce mil yo nte yo mboxbëche cja e Aser. O meyaji doce mil yo nte yo mboxbëche cja e Neftalí. O meyaji doce mil yo nte yo mboxbëche cja e Manasés. ⁷O meyaji doce mil yo nte yo mboxbëche cja e Simeón. O

meyaji doce mil yo nte yo mboxbëche cja e Leví. O
meyaji doce mil yo nte yo mboxbëche cja e Isacar.
⁸ O meyaji doce mil yo nte yo mboxbëche cja e
Zabulón. O meyaji doce mil yo nte yo mboxbëche
cja e José. O meyaji doce mil yo nte yo mboxbëche
cja e Benjamín.

La multitud vestida de blanco

⁹ Nuc'ua ró janda c'ua; mi cārā me na puncjü nte
c'o dya cjó mi sö ro mbezhe. Vi 'ñejeji texe cja yo
ndajñiñi 'ñe texe cja yo jñiñi. Mi ñaji c'o pje nde
ma jña, 'ñe pje nde ma razaji. Mi böbüji cja o jmi
c'ü junrü cja c'ü e trono 'ñe cja o jmi c'ü e Ts'imë
c'ü ngueje e Jesucristo. Mi jeji bitu c'ü ma t'öyü.
Mi jünji o dyë 'mäjmä. ¹⁰ Mi mapjüji na jens'e, mi
mamaji a cjava:

Nunu o jocüzüji ín mü'büji ngueje ín
Mizhocjimigöji nu je junrü cja e trono 'ñe e
Ts'imë nu ngueje e Jesucristo, je o mamaji a
cjanu.

¹¹ Nuc'ua texe c'o anxe mi böbüji. A nde anguesji
mi bübü c'e trono 'ñe c'o titá 'ñe c'o nziyo c'o mi
bübü. Nuc'ua c'o anxe o ndüñijõmüji a jmi'i c'ü e
trono. Cjanu o ma't'üji Mizhocjimi. ¹² O mamaji a
cjava:

Je xo rí mangöjme a cjanu, amén. Ngue'tsc'e ín
Mizhocjimits'ügöjme rá ma'tc'üjme.

Me na nojots'ügue, in pärägue texe. Ngue'tsc'e rá
da'c'üjme na pöjö. Ngue'tsc'e rá sūc'üjme.
Ngue'tsc'e me na zë'tsc'e, sö rí tsjague texe.
Je rga cjatsc'e nu texe yo cjë'ë 'ñe 'ma ya rguí
nguarü ne xoñijõmü. Amén.

¹³ Nuc'ua 'naja c'o titá o dyönngü, o xitsi a cjava:

—Nujyo je'e na t'öxü, ¿cjo in pārāgue cjó ngueje yo, 'ñe ja vi 'ñeji?, o 'ñenze.

¹⁴ Ró xipji c'ua a cjava:

—Nu'tsc'e nin t'ecjañumü, dya rí pārāgö. Xitsigö cjó ngueje yo, na ngueje in pārāgue, ró embe.

Cjanu o xitsi c'ua angueze:

—Nujyo nguejyo vi sufrido na puncjü na ngueje o 'ñejmeji e Jesucristo c'ü o pjödü o cji o ndintspi o mü'büji. O mbedyeji o bituji; o ch'öxcüji co o cji e Ts'imë. ¹⁵ Nguec'ua ya je cáräji a jmi Mizhocjimi nu junrü cja ne trono. Nujyo, ma'tüji Mizhocjimi xõmü ndempa nu va ja bübü angueze. Mizhocjimi ngue nu ra mbörüji nu; dya pje ra bëzhiji. ¹⁶ Dya cja ra zant'aji; ne xo ra neji o ndeje. Dya xo ra zant'aji e jyarü; ne ra zö'öji c'ü rrä pa'a. ¹⁷ Na ngueje e Ts'imë e Jesucristo nu je bübü a nde cja ne trono ra mbörüji, ngue nu ra unüji c'ü ra ziji; nguec'ua ra bübütjoji. Mizhocjimi ra ndintspi texe yo o nguizhöji. Dya cja pje ra mbeñoji.

8

El séptimo sello y el incensario de oro

¹ Nuc'ua c'e Ts'imë o xüçü c'ü na yencho c'ü mi tjüt'ü c'e libro. O zö nde hora c'ü dya cjó mi ña, y dya cja pje mi ärägö. ² Nuc'ua ró janda c'o yencho anxe c'o böbü a jmi Mizhocjimi. Nuc'ua o ch'unüji c'ua yencho trompeta. ³ O ejë c'ua c'ü 'naja anxe o ë böbü a jmi cja c'e altar c'ü oro c'ü bübü a jmi c'e trono. Mi cjü's'ü 'na incensario c'ü mi ngueje oro. Cjanu o ch'unü na puncjü nguichjüjnü; ngue c'ua ro mbä's'ä cja c'e altar ro huanba c'o jña c'o vi dyötü Mizhocjimi texe c'o o nte. ⁴ Nuc'ua c'ü

o bipji c'ü e nguichjüjnü o nguins'i cja c'o o dyë'ë c'ü e anxe. O zät'ä a jmi Mzhocjimi co nu c'o vi dyörü c'o o nte anguez. ⁵ Nuc'ua c'ü e anxe o nichic'e incensario o ndësivi c'o ma qui'i cja c'ü e altar. Cjanu o mbodü c'ua cja ne xoñijõmü. Nuc'ua o pjänä c'ua. Me mi juëbi, me mi yürü; me mi mbří ne xoñijõmü.

Las trompetas

⁶ Nuc'ua c'o yencho anxe c'o mi jün c'o yencho trompeta o mba's'üji c'ua, ro mbë'biji.

⁷ Nuc'ua c'ü ot'ü anxe o mbë'bí o trompeta. Nuc'ua o jyäbä c'ua o ngündö 'ñe o sivi c'o mi chjanavi o cji'i. Je jyäbä cja ne xoñijõmü. C'ü na jñi parte ne xoñijõmü o ndë'ë. Xo o ndë'ë c'ü ni zö na jñi yo za'a. Xo o ndë'ë texe yo pjindyo.

⁸ C'ü na yeje anxe o mbë'bí c'ua c'ü o trompeta. Nuc'ua mi 'ñetse nza cja 'na trat'eje c'ü ma tjë'ë, o ma zo'o cja ndeje nu cja mar. Nuc'ua c'ü ni zö na jñi c'ü e mar o mbëzhi cji'i c'ü. ⁹ Cjanu o ndü'ü c'ua c'ü ni zö na jñi c'o mi cä'ä cja o mar. Nuc'ua c'ü ni zö na jñi c'o barco o chjorüji.

¹⁰ C'ü na jñi anxe o mbë'bí c'ua c'ü o trompeta. Cjanu o ndögü a jens'e 'na tanseje, ma yot'ü nza cja 'na trasivi. Je ma zo'o cja c'ü na jñi parte yo ndare 'ñe yo mbereje. ¹¹ Nu c'ü e tanseje mi chjü Ajenjo c'ü ne ra mama na cjö. Nuc'ua c'ü na jñi parte yo ndeje o jyärä na cjö'ö. O ndü na puncjü nte na ngueje yo ndeje ya me vi cjönt'ü.

¹² C'ü na nguiyo anxe o mbë'bí c'ua c'ü o trompeta. O s'odü c'ua c'ü na jñi e jyarü; 'ñe c'ü na jñi e zana. Xo 'ñe c'ü na jñi parte yo seje. Exco juench'e c'ua c'ü na jñi o siviji. Nuc'ua c'ü na jñi

'ma ndempa 'ñe c'ü na jñi 'ma xõmü; dya cja mi jya's'ü c'ua.

¹³ Nuc'ua ró janda 'na anxe c'ü mi pjüjuaja a nde'e a jens'e. Ró ärä mi mapjü na jens'e, o mama:

—C'o jñi anxe ya ngue ra mbë'biji c'o jñi trompeta. Juejme yo nte yo cãrã cja e xoñijõmü na ngueje me ra sufridoji 'ma ra mbë'biji c'o trompeta, o mama a cjanu c'e anxe.

9

¹ C'ü na qui'ch'a anxe o mbë'bí c'ua ɥ trompeta. Ró janda c'ua 'na seje c'ü vi ndögü a jens'e c'ü je zät'ä cja ne xoñijõmü. O ch'unü c'ua poder ra xocü c'e t'o'o c'ü me na jẽ'ẽ c'ü dya sö cjó ra jñanda ja sät'ä. ² Cjanu o xo's'ü c'ua c'ü e t'o'o c'ü me na jẽ'ẽ. Cjanu o c'os'ü trabipji cja c'ü e t'o'o nza cja bipji cja 'na trahornu. Cjanu o bëxõmü e jyarü 'ñe e ndajma na ngueje ya mi chjana o bipji c'ü vi c'os'ü cja c'e t'o'o. ³ Nu cja c'ü e bipji o mbedye t'ünxü c'o o ma cja ne xoñijõmü. O ch'unüji c'ü na zëzhi nza cja yo alacrán yo cãrã cja ne xoñijõmü. ⁴ O sjipjiji c'ü dya ro zaji yo pjindyo yo cja'a cja ne xoñijõmü, ne ri ngueje ɥ xi yo za'a, ne xo ri ngue pje nde ma planta. Exi jäntjo c'o nte c'o dya jmeya cja ɥ ndẽ'ẽ ngue c'o ro s'odüji c'o. Nuc'o, ngue c'o dya ejme Mizhocjimi.

⁵ O jyëziji ra tsjapü ra sufrido c'o nte c'o dya jmeya cja ɥ ndëji; ra mezhe tsi'ch'a zana ra sufridoji. Nu c'ü ra sufridoji chjëntjovi nza cja 'ma ro mbüçüji yo alacrán. Pero dya o ch'unüji ra mbö't'üji yo nte.

⁶ Nu c'o pa'a c'o, ra jyodü yo nte ja rga ndüji; pero dya ra chöt'üji. Zö me ri ne ra ndüji, dya ra ndüji.

⁷ C'o t'ünxü exmi nza cjacjo o pjadü c'o ya xampja ra ma cja chü. Mi juns'üji c'ü mi nza cja o corona

c'ü mi ngueje oro. Nu c'o o jmiji exmi nguetjo o jmi yo nte. ⁸ Q ñixtiji exmi nza ciatjo o ñixti yo ndixü. Nu c'o o s'ibiji exmi nza ciatjo o s'ibi yo león. ⁹ Mi jeji o bitu c'o exmi nza ciatjo t'ëzi. Mi nguetjo cja o tijmiji mi cjõ'müji. Nu c'o o juajaji me mi nzhiñ'i nza cja na puncjü carro c'o cjüt'ü o pjadü 'ma chinpjadü 'ma ni möji cja chü. ¹⁰ Mi peje o pjixiji nza cja o alacrán. Nu c'o o pjixiji mi peje c'ü je mi mbüçüji yo nte. A cjanu ma zëzhiji ngue c'ua ra tsjapüji ra sufrido yo nte tsi'ch'a zana. ¹¹ Nu c'o xiji o t'ünxü 'ñejeji o reyji. Ngue c'e anxe c'ü pjörü cja c'ü e t'o'o c'ü mi c'os'ü bipji. Cja jña hebreo c'e rey ni chjü Abadón. Cja jña griego xiji Apolión. C'e jña c'ü, ne ra mama nu c'ü pö't'üte.

¹² Nuc'ua o nguarü c'ua nu c'ü ot'ü ró janda me ra sufrido yo nte; dya cja ró janda. Ró janda c'ua xe mi bëzhi xe yeje c'o me ra sufrido yo nte.

¹³ Nuc'ua c'ü na 'ñanto anxe o mbë'bi c'ü o trompeta. Ró ärä c'ua 'na jña'a c'ü mi pedye a nde c'o nziyo mota c'o böbü cja squina c'e altar c'ü bübü a jmi Mizhocjimi. ¹⁴ Nu c'ü e jña o xipji a cjava c'ü na 'ñanto anxe c'ü mi jün c'ü e trompeta:

—Xäpcä c'o nziyo anxe c'o je 'nünt'ü cja c'ü e trandare c'ü ni chjü Eufrates, o xipji a cjanu.

¹⁵ Cjanu o xäpcä c'ua c'o nziyo anxe; ngue c'ua ro mbö't'üji c'ü na jñi parte yo nte. Ya mi te'beji ro zädä c'e hora 'ñe c'e pa 'ñe c'e zana 'ñe c'e cjé'ë c'ü ro xäpcäji. ¹⁶ C'o xondaro c'o mi chägä o pjadü, ró ärägö ja nzi mi söji anguezoji. Nuc'o, me ma puncjü c'o. Mi söji ye ciento millón.

¹⁷ Je a cjanu rvá täcä c'o pjadü c'ü o jítsi Mizhocjimi. Nu c'o mi chägä c'o pjadü mi je'e c'o

t'ëzi c'o cjõ'p'ü o tijmi c'o. Nu c'o t'ëzi ma mbaja nza cja sivi; ma c'anga nza cja o bipji asufre; ma c'axt'ü nza cja asufre. C'o o ñi c'o pjadü exmi nza cja o ñi o león. Cja c'o o ne o pjadü mi pedye sivi 'ñe bipji 'ñe asufre. ¹⁸ O ndü c'ua c'ü na jñi parte yo nte na ngueje c'o jñi plaga c'o o sufridoji. C'o plaga mi ngueje o sivi 'ñe o bipji 'ñe o asufre c'ü mi pedye cja o ne'e c'o pjadü. ¹⁹ C'ü ma zëzhi c'o pjadü je mi bëbü cja o neji 'ñe cja o pjixiji. C'o o pjixiji mi chjëntjoji nza cja o c'ijmi c'o xo mi bëbü o ñiji. Co o pjixi c'o pjadü mi s'odü yo nte.

²⁰ O ndü na puncjü nte co c'o plaga. Bëbü c'o dya ndü, pero dya o nzhogü o mü'büji. Sido o tsjatjoji c'ü na s'o. Sido o ma't'ütjoji o demonio. Sido o ma't'ütjoji yo ts'ita yo oro, yo plata, yo bronce, yo ndojo, yo za'a. Maco yo ts'ita dya janda yo. Dya xo äräji. Dya xo nzhodüji. ²¹ Nu c'o nte dya o nzhogü o mü'büji. Sido o pö't'üteji. Sido mi cëroji. C'o bëzo, sido mi tsäjäji ndixü. C'o ndixü, sido mi tsäjäji o bëzo. Dya xo o nzhogü o mü'büji. Nu c'o pje mi pönü, dya xo o nzhogü o mü'bü c'o.

10

El ángel con el librito

¹ Nuc'ua ró janda c'ü 'naja anxe c'ü me ma zëzhi. Ma sjöbü ndeze a jens'e. Ma ëjë a mbo 'naja ngõmü. 'Na arco iris je mi böbü a xes'e cja o ñi. Nu c'ü o jmi me mi juëbi nza cja e jyarü. Nu c'o o ngua mi chjëntjovi nza cja yo columna yo dä's'ä a nde cja ngumü. Nuc'o, mi 'ñetse nza cja sivi. ² Mi tjë'ë 'na ts'ilibro c'ü ya vi swo's'ü. Cjanu o 'ñe's'e o jocua a xes'e cja c'ü e mar. Nu c'ü 'naja o ngua o 'ñe's'e a

xes'e cja ne xoñijõmü. ³ Cjanu o mapjü na jens'e chjëntjovi nza cja 'ma huë 'na león. 'Ma o nguarü o mapjü, ró ärägö c'ua yencho vez va pjäjnä. ⁴ 'Ma o nguarü o ña'a c'o yencho va pjäjnä, nutscö e Juan ya mi ngue ro opjügö. Nuc'ua ró ärä c'ua 'na jña c'ü vi 'ñeje a jens'e. O xitsi a cjava:

—Dya cjó rí xipji c'o i dyärä c'o o pjäjnä. Dya rí dyopjügue c'o o mama c'o, o 'ñenze a cjanu.

⁵ C'ü e anxe c'ü ró janda mi ë's'ë c'o o ngua a xes'e cja c'ü e mar 'ñe e xoñijõmü, nuc'ua o c'uans'a c'ua o jodyë a jens'e. ⁶ Angueze o nädä Mizhocjimi c'ü bübü dya 'ñe ra bübütjo 'ma ya rguí nguarü ne xoñijõmü. O nädä Mizhocjimi c'ü o dyät'ä ne xoñijõmü 'ñe texe yo bübü 'ñe yo cja'a. Xo o dyät'ä yo ndeje 'ñe yo cã'ã nu. O mama a cjava c'e anxe:

—Dya ra mezhe ra zädä texe c'o o mama Mizhocjimi. ⁷ 'Ma ra zädä c'ü ra mbë'bi o trompeta c'ü na yencho anxe; ngue 'ma ya ra nguarü texe c'o o mbeñe Mizhocjimi c'o o xipji c'o profeta c'o mi pëpi Mizhocjimi, eñe c'e anxe.

⁸ Nuc'ua c'ü e jña c'ü ró ärägö c'ü vi 'ñeje a jens'e, o zocütjo na yeje. O xitsi a cjava:

—Ma ma chjë'ë ne ts'ilibro nu sjos'ütjo nu tjë ne anxe nu ë's'ë o ngua a xes'e cja ne mar 'ñe ne xoñijõmü, o 'ñenze a cjanu c'e anxe.

⁹ Ró ma c'ua cja c'e anxe, ró ma xipji ro dyacü c'e ts'ilibro. Cjanu o xitsi angueze:

—Chjë'ë, ngue c'ua rí si'i. Nu ne ts'ilibro me na o ngue o jña Mizhocjimi. Ra tsja'c'ü ra mäjä in mü'bügue. Me xo na s'ëzhi o jña. Ra tsja'c'ü me ra sufrido in mü'bügue na ngueje c'o cja ra zädä, o 'ñenze.

¹⁰ Ró ma tjë'ë c'ua c'e ts'ilibro c'ü mi tjë c'e anxe. Nuc'ua ró sigö c'ua. Me ma õtjo cja ín te'e mi chjëntjovi õt'apjü ngüjnü. 'Ma ró cjuarü ró sigö, ma cjö a mbo ín pjeme. ¹¹ O sjitsi c'ua a cjava:

—Ni jyodü rí yepe rí ñague c'ü mama Mízhocjimi. Rí mamague c'ü ra tsjapü Mízhocjimi na puncjü o jñiñi; 'ñe na puncjü raza 'ñe yo ña pje nde ma jña'a, 'ñe yo rey, o sjitsi a cjanu.

11

Los dos testigos

¹ Cjanu o ch'acü 'na dye'e c'ü mi chjëntjovi nza cja 'na metro. Cjanu o sjitsi a cjava:

—Rí ñanga. Dyëdyi dya nu o templo Mízhocjimi 'ñe ne altar. Xo nde rí pezhegue yo ma'tü angueze nu. ² Pero dya rí dyëdyi ne tji'i nu chjünüvi ne templo. Dya rí dyëdyi nu na ngueje je ra ngärä c'o dya ejme Mízhocjimi. Nuc'o, ra yödüji nu e ndajñiñi nu o xöcü Mízhocjimi, nu ngueje a Jerusalén nu ja bübü ne templo. Ra yödüji jñi cjë nde. ³ Rá unügö c'ü na zëzhi yeje c'o ra mamavi c'ü na cjuana. Ra tsjaví profeta ra pätcägövi. Jñi cjë nde ra zopjüvi c'o nte, ra mamavi c'ü rí mangö. Ra ndejëvi o bitu c'o na ãrã, c'ü rguí unü ngüenda c'o nte c'ü ni jyodü ra nzhogü o mü'büji.

⁴ C'o yeje nguejyo ye za'a yo olivo; xo 'ñe jyo yeje candelero yo bübü a jmi Mízhocjimi c'ü manda texe cja ne xoñijõmü. ⁵ Nu 'ma cjó c'o ra ne pje ra tsjapü c'o, ra mbedye sivi cja o nevi; ra ndë'ë c'o ri nuvi na ü. A cjanu ra ndü'ü nu c'o ra ne pje ra tsjapü c'o. ⁶ Me na zëzhi anguezevi; sö ra ngot'üvi a jens'e c'ü dya ra 'ñe dye'be c'o pa'a 'ma

ra pätpävi Mizhocjimi ra zopjüvi c'o nte ra xipjiji c'ü mama Mizhocjimi. Xo sö ra tsjapüvi yo ndeje ra mbézhi o cji. Xo ra sö ra tsjapüvi ra mbí na zézhi ne xoñijõmü 'ñe pje c'o nde ra tsjaví, ngue c'ua me ra sufrido yo nte. Nu hora c'ü ra nepevi ra tsjaví. ⁷ C'e animal c'ü me na sate ra mbes'e cja c'e t'o c'ü me na jé'ë, ra jyonmbü chü c'o yeje. 'Ma ra nguarü c'o yeje ra zopjüvi c'o nte, cja ra ndõjõ 'ma c'e animal ra mbö't'ü c'o yeje. ⁸ Ya rguí ndüvi c'ua cja c'ü e ndajñiñi nu ja o bö't'ü c'ü ín Jmugöji e Jesucristo. Je ri 'manavi cja calle. C'e jñiñi c'ü, ra xiji Sodoma 'ñe Egipto na ngueje me na s'oc'o ri cárä cja c'e jñiñi c'ü. ⁹ C'o ye añima, jñi pa nde ra 'manavi cja calle ra jñanda c'o nte texe cja ne xoñijõmü. Ra jñandaji c'o, zö pje ma razaji, zö pje ma jña ñaji, zö pje ma jñiñi c'ü menzumüji. Dya ra jyëziji cjo ra dyögü c'o ye añima. ¹⁰ Nu c'o ri cárä cja ne xoñijõmü me ra mäjäji na ngueje ya rguí ndü c'o yeje. Me ra mäjäji, me ra pötü rgá unüji o regalo. Na ngueje c'o yeje profeta me mi cjapü ra sufrido c'o nte. ¹¹ 'Ma ya ra cjogü c'o jñipa nde, Mizhocjimi ra unü c'ü ra tsjons'ü o jñüvi. Ya ra bübütiyovi, ra tetjovi. Cja rron böbüvi. Me ra zü c'ua c'o nte rgá jñandaji. ¹² Nuc'ua c'o ye profeta ra dyärävi 'na jña c'ü je rguí 'ñeje a jens'e. Ra ña na jens'e ra xipjivi a cjava:

—Xä'dävi a 'ñeçjua a jens'e, ra 'ñeñe.

Cja rron mëvi c'ua a jens'e cja 'na ngõmü, ra jñanda c'o nte c'o mi nu na ü c'o. ¹³ Nuc'ua c'ü e ndajme c'ü, me ra mbí'í ne xoñijõmü. C'ü ni zö na dyëch'a parte c'ü e ndajñiñi ra yät'ä o ngumü. Ra ndü'üji c'ua na ngue c'ü ra mbí'í ne xoñijõmü. Ra zö'ö siete mil c'o nte'e c'o ra ndü. Nu c'o

dyaja me ra pizhiji, me ra mamaji c'ü me na nojo
Mizhocjimi a jens'e.

¹⁴ C'ü ra mbĩ ne xoñijõmũ ngue c'ü na yeje c'ü me
ra sufrido yo nte. Dyäräji. 'Ma ya ra nguarü c'o,
dya cja ra mezhe ra zädä c'ü na jñi.

La séptima trompeta

¹⁵ Nuc'ua c'ü na yencho anxe o mbë'bi c'ü o
trompeta. Ró ärägö c'ua na puncjü c'o mi ña'a a
jens'e. Me ma jens'e ma ñaji. Mi mamaji a cjava:
Mizhocjimi c'ü ín Jmugöji 'ñe e Cristo c'ü o ndäjä cja
ne xoñijõmũ ya mandavi c'ua ja mi manda e
Satanás c'ü dya jo.

Ya ra mandavi para siempre.

¹⁶ Nuc'ua c'o veinticuatro tita c'o junrü cja o
tronoji a jmi Mizhocjimi o ndüñijõmüji. Cjanu o
ma't'üji c'ua Mizhocjimi. ¹⁷ O mamaji a cjava:

Nu'tsc'e Mizhocjimi, ín Jmut's'üjme, me na zë'ts'i, in
cja texe c'ua nzi gui ñe'e.

Exmi bübüjtjogue y in bübügue.

Rí da'c'üjme na pöjö na ngueje i jizhigue c'ü me na
zë'ts'i, ngueextjots'ü in mandague.

¹⁸ Me co üdü yo nte cja ne xoñijõmũ me co nuc'üji
na ü.

Pero nudya ya zädä c'ü xo rí jñünpü ngüenda c'o
ya ndü rí tsjapü ra ma sufrido c'o dya o
'ñejmets'ü.

Xo zädä c'e ndajme rí unü c'o ya i mamague c'o o
päjtc'ä va ñaji in jñague, 'ñe texe c'o ngueje in
ntegue, texe c'o súc'ügue zö pje ri pjëzhiji, zö
dya pje ri pjëzhiji.

Xo zädä c'ü e ndajme rí chjotü c'o o s'odü ne xoñijõmü. O s'odüji na ngueje dya dyätäji Mizhocjimi, me tsjaji na s'o, eñe c'o tita.

¹⁹ Nuc'ua o xogü a jens'e nu ja bübü Mizhocjimi. Cja ə templo Mizhocjimi ró janda nu c'ü e caja c'ua ja bë's'i c'o laja nu ja t'opjü ə ley Mizhocjimi. Nuc'ua o juëbi o yürü o pjänä o mbíñi ne xoñijõmü. O jyärä na puncjü trangundo.

12

La mujer y el dragón

¹ Nuc'ua o 'ñetse 'na señal a jens'e c'ü me ma nojo. Mi ngueje 'naja ndixü. C'ü ə bitu mi ngueje e jyarü. Mi ë's'ë ə ngua cja e zana. Cja ə ñi mi juns'ü 'na corona c'ü mi qui'i doce seje. ² Nu c'e ndixü mi ndunte c'ü; ya mi ngue ro zö'dyë. Nuc'ü, me mi mapjü c'ü, na ngueje me mi sö na ü. Me mi sufrido na puncjü ro muxt'i. ³ Nuc'ua xo o 'ñetse c'ua xe 'naja señal a jens'e. Dyäräji c'ü ró janda. Ngue 'na tac'ijmi c'ü ma mbaja c'ü mi bübü yencho ə ñi'i; cja na dyéch'a ə mota. Cja c'o ə ñi'i mi juns'ü yencho corona. ⁴ Nu c'ü ə pjixi mi cjüt'ü c'ü ni zö na jñi parte yo seje a jens'e. Me co pana na zëzhi a jõmü yo. Nu c'ü e c'ijmi o böbü a jmi c'ü e ndixü c'ü ya mi ngue ro muxt'i; ngue c'ua ro zapü c'ü nu t'i'i 'ma ya ro mus'ü. ⁵ C'e ndixü o mus'ü 'na ts'it'i. C'e ts'it'i ngue c'ü ra manda texe cja yo nte. Me ra manda na zëzhi; chjëntjovi nza cja 'ma ri päräji co 'na dyenza c'ü ri t'ëzi. Nuc'ua Mizhocjimi o zidyi a jens'e c'e t'i nu ja bübü Mizhocjimi, nu ja mandavi dya. ⁶ Nuc'ua c'e ndixü o c'ueñe o ma cja ndajyadü

nu ja ya vi xõcü Mizhocjimi. Nunu ra 'huiñiji nu, jñi cjë nde.

⁷ Cja nu o ts'a c'ua 'na chũ'ü a jens'e; e Miguel 'ñe c'o o anxe Mizhocjimi c'o mi dyoji, o chũji co c'e c'ijmi. Me mi chũ'ü c'e c'ijmi 'ñe c'o anxe c'o mi dyoji c'e c'ijmi. ⁸ Pero c'e c'ijmi 'ñe c'o o anxe, dya pje mi sö ro ndõjöji. Nuc'ua dya cja säjäji ro ngäräji a jens'e. ⁹ Cjanu o pjongüji a jens'e c'ü e c'ijmi c'ü ngueje e trac'ijmi c'ü ya me mezhe. Nuc'ü, ni chjü'ü Satanás c'ü dya jo. Ngueje c'ü onpü texe yo cärä cja ne xoñijõmü. Nuc'ü, o pjongüji a jens'e co texe c'o o anxe angueze. O zät'äji cja ne xoñijõmü.

¹⁰ Nuc'ua ró ärä c'ua 'na jña'a c'ü me ma jens'e c'ü je vi 'ñeje a jens'e. Mi mama a cjava:

—Mizhocjimi c'ü me na zézhi ya böbü a nde, ya o 'ñevgueji libre. Ngueje angueze co e Cristo c'o manda texe. Ya o pjongüvi a jens'e e Satanás c'ü mi cöt'ü yo ín cjuarmagöji. Me mi pa cöt'üji a jmi Mizhocjimi xõmü ndempa. ¹¹ Pero e Satanás c'ü dya jo, dya o ndõpü c'o ín cjuarmagöji na ngueje c'e Ts'imë c'ü ngueje e Jesucristo o pjödü o cji va ngõtcüji ín nzhubügöji. Y anguezeji sido o 'ñeje meji e Jesucristo; sido o ñaji o jña'a. Dya züji zö ro bö't'üji. ¹² Nudya, mäjägueji dya, texets'ügueji in cäräji a jens'e. Na ngueje ya pjongüji a jens'e e Satanás. Pero me ra sufrido texe yo cärä cja ne xoñijõmü 'ñe texe yo cä'ä cja yo ndeje. Na ngueje e Satanás c'ü dya jo ya zöbü a ma c'ua, c'ua ja in cärägueji. Ya me üdü na puncjü na ngueje pärä na jo c'ü dya cja ra mezhe pa c'ü xe sö ra tsja texe c'o na s'o, o mama a cjanu c'e jña c'ü vi 'ñeje a jens'e.

¹³ 'Ma o nu'u c'e c'ijmi c'ü ya vi pant'aji a 'ñeçjua

cja ne xoñijõmü, me mi jodü ja rvá zürü c'e ndixü c'ü vi mus'ü c'e ts'it'i. ¹⁴ Nuc'ua o ch'unü c'ua c'e ndixü ye juaja c'o nza cja o juaja o águila yo na nojo; ngue c'ua ro pjüjuaja na jë ro ma cja c'e ndajyadü nu ja ya vi xõcü Mízhocjimi. Nunu dya ra zät'ä c'e c'ijmi. Nunu ra 'huiñiji c'e ndixü, jñi cjë nde. ¹⁵ Nuc'ua o mbedye cja o ne'e c'e trac'ijmi nza cja 'na ndare c'ü mi pa a xütjü cja c'ü e ndixü; ngue c'ua ro tsjapü ro c'ot'ü cja c'ü e ndare ro ndunü. ¹⁶ Nuc'ua ne xoñijõmü o mbös'ü c'e ndixü. Ne xoñijõmü o nzama q ne. Cjanu o cjogü c'e ndare c'ü vimbedye o ne c'ü e c'ijmi. ¹⁷ Nuc'ua c'ü e c'ijmi me go ünmbü c'ü e ndixü. Nuc'ua o ma c'ua, o ma tsja chü co c'o dyaja q t'i i c'ü e ndixü. Nuc'o, cjaji c'ua ja nzi ga manda Mízhocjimi. Xo mamaji ja ga cja e Jesucristo.

13

Los dos monstruos

¹ Nutscö e Juan ró böbü cja o 'ñoxijõmü a ñünü c'ü e mar. Cja ró janda c'ua 'na animal c'ü na sate c'ü je o c'os'ü cja c'ü e mar. Mi bübü yencho q ñil'i; cja na dyéch'a q mota. Mi juns'ü dyéch'a corona cja c'o q mota. Mi t'opjü 'na jña cja c'o q ñi anguezze. C'e jña'a c'ü, mi sadü Mízhocjimi. ² Nu c'ü e animal c'ü ró janda mi nza cja 'na tigre. Nu c'o q ngua mi nza cja q ngua 'na oso. Nu c'ü q ne mi nza cja q ne 'na león. Nuc'ua c'ü e c'ijmi o unü c'ü na zëzhi c'e animal ngue c'ua ro manda nu ja manda anguezze. Xo o unü c'ü ro mbëzhi na nojo. ³ Ró janda 'naja c'o q ñi nza cja c'ü vi s'odü, ya ro ndü'ü; pero o jogütjo. Texe yo cärä cja ne xoñijõmü me co dyönütsjëji ja va jogü c'ü e animal. Nguec'ua

va ndünt'üji a xütjü c'e animal. ⁴ O ndüñijõmiji o ma't'üji c'ü e c'ijmi na ngueje o unü c'e animal ra manda. Xo o ndüñijõmiji o ma't'üji c'e animal. O mamaji a cjava:

—¿Cjó rí jñanda c'ü chjëntjovi nza cja ne animal?
¿Cjó ngue c'ü sō ra chüvi nu? O mamaji a cjanu.

⁵ Mizophjimi o jyëzi c'e animal c'ü ro ña na s'o jña c'ü ro zadü Mizophjimi. Xo o jyëzi ra manda jñi cjé nde. ⁶ Cjanu o nzama o ne c'e animal o zadü Mizophjimi a jens'e 'ñe c'o cárä nu. ⁷ Mizophjimi xo o jyëzi c'ü ro jyonbü chü'ü c'o o nte Mizophjimi. C'e animal o ndõjõ. Xo o jyëzi c'e animal ro manda texe cja yo nte, zö pje ma razaji, zö pje ma jña ñaji, zö pje ma jñiñi c'ü menzumüji. ⁸ Yo cárä texe cja ne xoñijõmü ra ndüñijõmiji ra ma't'üji c'e animal. Nu c'o t'opjü o tjüji cja o libro c'e Ts'imë, dya ra ma't'üji c'e animal. Ndeze 'ma dya be mi ät'ä Mizophjimi ne xoñijõmü ya vi t'opjü o tjü nu c'o ro ndünt'ü a xütjü c'e Ts'imë c'ü o bö't'ü. Nu c'o dya t'opjü o tjü cja c'e libro ngue c'o ra ma't'ü c'e animal c'o.

⁹ Nu'tsc'eji in äräji yo jña, dyäräji na jo. ¹⁰ Nu c'o cjó c'o pant'a a pjörü; xo ra pant'aji a pjörü c'o. Nu c'o ra pö't'üte co tjëdyi, xo rguí ndü co tjëdyi c'o. Nguec'ua yo o nte Mizophjimi ni jyodü ra sëchiji; sido ra 'ñejmeji Mizophjimi.

¹¹ Nuc'ua cja ró janda xe 'na animal c'ü o mbes'e cja ne xoñijõmü. Nuc'ü, mi peje yeje o mota nza cja o mota 'na Ts'imë. Pero mi ña'a nza cja 'na trac'ijmi. ¹² C'e animal ngue c'ü na yeje animal. Nuc'ü, dyofi c'ü ot'ü; cjapü yo nte ra tsjaji c'ua ja nzi ga manda c'ü ot'ü animal. Xo cjapü texe yo cárä cja ne xoñijõmü ra ndüñijõmü ra ma't'üji c'ü

ot'ü animal. C'ü ot'ü animal ngue c'ü o jogütjo 'ma ya mi ngue ro ndü. ¹³ C'ü na yeje animal xo cja na puncjü o señal. Cjapü ra jyäbä sivi a jens'e c'ü va säjä cja ne xoñijõmü a jmi'i yo nte. ¹⁴ Onpü yo nte yo cárä cja ne xoñijõmü, xipjiji c'ü ni jyodü ra dyät'äji 'na ts'ita c'ü exti nguetjo c'ü e animal c'ü vi s'odü co tjëdyi, pero o jogütjo. Yo nte ra dyät'äji c'e ts'ita, na ngue c'o señal c'o jëzi Mizhocjimi cja'a c'ü na yeje animal. ¹⁵ Mizhocjimi jëzi c'ü na yeje animal ra tsjapü ra tsjons'ü o jñü'ü c'e ts'ita c'ü exti nguetjo c'ü ot'ü animal. Nguec'ua c'ü e ts'ita ña'a c'ü. Xo ra manda ra mbö't'üji nu c'o dya ra ma't'ü c'e ts'ita. ¹⁶ Xo ra tsjapü texeji ra cuatpüji c'ü rguí meyaji cja o jodyëji o cja o ndë'ëji nguec'ua ra 'märä c'ü o tsjajaji c'ü ot'ü animal. Texeji, c'o dya pje pjëzhi, 'ñe c'o pje pjëzhi, 'ñe c'o jün'ü, 'ñe c'o dya jün'ü, 'ñe c'o mbëpji, 'ñe c'o dya mbëpji, nde ra tsjapüji ra cuatpüji rgá meyaji. ¹⁷ Dya cjo sö pje ra ndõmü ne pje ra mbö'ö, 'ma dya ri cuat'ü o tjü'ü c'e animal. C'ü o tjü'ü c'e animal ngue 'na número. ¹⁸ Ni jyodü rí päräji; rí tsjjijñiji pje ne ra mama o número c'e animal. C'e número ngue seiscientos cja sesenta y seis. C'e número ne ra mama ngue 'na nte.

14

El canto de los 144,000

¹ Dyäräji na jo c'ü ró janda c'ua. Ngue c'e Ts'imë c'ü ngueje e Jesucristo mi böbü a ñi'i cja c'ü e t'eje c'ü ni chjü Sion. Mi dyoji anguezze ciento cuarenta y cuatro mil o nte'e. Cja o ndëji mi t'opjü o tjü c'e Ts'imë Jesucristo 'ñe Mizhocjimi c'ü nu Tata. ² Cja rron ärä c'ua 'na jña c'ü vi 'ñeje a jens'e c'ü mi

yürü nza cja rrā puncjü o ndare, 'ñe nza cja 'ma pjäjnä. C'e jña'a c'ü ró ärägö mi nza cja bizhi 'ma pjé'biji na puncjü o arpa. ³ C'o nte c'o, ró ärägö mi tőjöji 'na himno c'ü cja dadyo, mi tőjöji a jmi c'e trono, 'ñe a jmi c'o nziyo c'o mi bëbü, 'ñe a jmi c'o tita. Nu c'o mi sö ro pjéchi c'e himno nguextjo c'o ciento cuarenta y cuatro mil. Na ngue c'e Ts'imë c'ü ngueje e Jesucristo vi ngõ'tp'üji o nzhubüji o tsjapüji o nte Mizhocjimi 'ma o 'ñench'e o mü'büji c'ü, 'ma mi cäräji cja ne xoñijõmü. ⁴ Nuc'o, ngue c'o dya tjünt'ü a xütjü yo ts'ita. Nguextjo Mizhocjimi c'ü tjünt'ü a xütjü c'o. Nu c'o tjünt'ü a xütjü yo ts'ita chjéntjovi nza cja c'o bëzo c'o tsäjä o ndixü. Nu c'o tőjö ne himno nu cja dadyo sido tjünt'üji a xütjü c'e Ts'imë e Jesucristo. Angueze o ngõ'tp'ü o nzhubüji. Ngue c'o ot'ü o tsjapüji o t'i Mizhocjimi ngue c'ua ra ma't'üji angueze 'ñe c'e Ts'imë. ⁵ Nuc'o, sido mi mamaji c'o na cjuana. Dya pje bëbüji c'ü na s'o a jmi Mizhocjimi.

Los mensajes de los tres ángeles

⁶ Ró janda c'ua c'ü 'na anxe c'ü mi pjüjuaja a nde a jens'e. Nuc'ü, mi zopjü c'o nte, mi xipjiji ja rvá sö xo ro jogü o mü'büji. Nu c'e jña'a, dya ra nguarü c'ü. Nu c'e anxe o zopjü texe yo nte, zö pje ma jñiñi c'ü mi menzumüji, zö pje ma razaji, zö pje ma jña mi ñaji. ⁷ C'e anxe o mapjü na jens'e o mama a cjava:

—Sü'üji Mizhocjimi. Ma't'üji angueze na ngueje me na nojo. Ya va sädä c'ü ra jñün'c'üji ngüenda. Ma't'üji Mizhocjimi c'ü o dyät'ä e jens'e 'ñe ne xoñijõmü 'ñe e ndeje 'ñe yo mbereje, o mama a cjanu c'e anxe.

⁸ C'ü 'naja anxe o ndünt'ü a xütjü c'ü ot'ü anxe. O mama a cjava:

—Ya o yät'ä c'e ndajñiñi c'ü ni chjü Babilonia. Nu c'o mi cárä c'e ndajñiñi me mi ma't'üji o ts'ita. Nde mi cjapüji texe yo jñiñi xo ro ma't'üji o ts'ita. Chjéntjovi nza cja 'ma ri unüji o vino c'o ni tñi.

⁹⁻¹⁰ Nuc'ua c'ü 'naja anxe, o ndünt'ü a xütjü c'o yeje. Ngue c'ü na jñi anxe. O ña na zëzhi. O mama a cjava:

—Ma cjó c'o ra ma't'ü nu c'e animal 'ñe c'e ts'ita c'ü exi nguetjo c'e animal 'ñe 'ma ra jyëziji ra meyaji cja o ndëji o cja o dyëji, nu'ma, Mizhocjimi me ra tsjapü ra sufrido c'o. Me ra ünmbü Mizhocjimi c'o; dya ra juentseji, me ra sufridoji na puncjü cja sivi 'ñe cja o asufre. Ra sufridoji a jmi c'o o anxe Mizhocjimi 'ñe a jmi c'e Ts'imë. ¹¹ Nu c'o ra ma't'ü c'e animal 'ñe c'e ts'ita c'ü exi nguetjo c'e animal 'ñe 'ma ra cuatpüji o tjü'ü c'e animal, dya ra sö ra soyaji; xõmü ndempa ra sufridoji. Nu c'ü e bipji c'ü ri pes'e c'ua ja rrä sufrido anguezeji, dya ra tjeze. ¹² Nguec'ua c'o o t'i Mizhocjimi, ni jyodü sido ra dyätäji c'ü, 'ñe sido ra 'ñejmeji e Jesucristo; dya ra chjench'eji a xütjü.

¹³ Nuc'ua ró ärägö 'na jña'a c'ü je vi 'ñeje a jens'e. Nuc'ü, o xitsi a cjava c'ü:

—Je rí dyopjügue a cjava: “Nu c'o sido ejme e Jesucristo c'ü ín Jmugöji, zö ra bö't'üji, pero ra zät'äji nu ja me na jo.” Mama a cjanu o Espíritu Mizhocjimi, na cjuana me ra mäjäji. Mizhocjimi me ra mäpä anguezeji na ngueje o tsjaji c'ua ja nzi va ne angueze. Nguec'ua ya ra soyaji. O xitsi a cjanu c'e jña'a.

La cosecha de la tierra

¹⁴Dyäräji c'ü ró janda. Mi bübü 'na ngõmü c'ü ma t'öxy. A xes'e c'e ngõmü, mi junrü 'naja c'ü exmi nguetjozügöji. Mi juns'ü o ñi 'na corona c'ü ngueje oro. Mi jün 'na sjat'ëbi c'ü me ma mbeñe. ¹⁵C'ü 'naja anxe o mbedye cja c'ü e templo nu ja bübü Mizhoczjimi. C'e anxe o mapjü na jens'e o zopjü nu c'ü mi junrü a xes'e c'e ngõmü, o xipji a cjava:

—Pjëch'i dya nu in sjat'ëbi rí chagü na ngueje ne ndajme nu rí chagü ya zädä. C'ü e dagrëxü cja ne xoñijõmü ya na jo'o.

¹⁶Nu c'ü mi junrü a xes'e c'e ngõmü cjanu o mbëch'i c'ü o sjat'ëbi cja ne xoñijõmü; nuc'ua o dagü c'ua, c'o mi cja'a cja ne xoñijõmü.

¹⁷Cjanu o mbedye c'ua c'ü 'naja anxe cja c'ü e templo nu ja bübü Mizhoczjimi a jens'e. Xo mi jün 'na sjat'ëbi c'ü me ma mbeñe. ¹⁸Nuc'ua xe 'naja anxe o mbedye cja c'ü e altar. Nuc'ü, ngue c'ü mi manda yo sivi. Cjanu o mapjü na jens'e o zopjü nu c'ü mi jün c'ü e sjat'ëbi c'ü me ma mbeñe, o xipji a cjava:

—Pjëch'i c'ü in sjat'ëbi ra jyäbä yo uva yo cja'a cja ne xoñijõmü cja rrñ pëchi yo na ngueje ya ndä'ã yo. O mama a cjanu c'e anxe.

¹⁹Nuc'ua c'e anxe o jñü c'ü o sjat'ëbi c'ü me ma mbeñe, o mbëch'i cja ne xoñijõmü, o ndagü c'o uva. Cjanu o mboch'ü c'o uva nu ja je ro ndë'biji. C'ü yödüji c'o uva chjëntjovi c'ü ra tsja Mizhoczjimi. Ra tsjapü me ra sufrido nu c'o dya ejme anguezze.

²⁰Nu ja o ndë'biji c'o uva je ngueje a tji'i cja c'e jñiñi. Mizhoczjimi 'ma ra jyëziji ra castigaoji yo nte, je ngueje a tji'i cja c'e ndajñiñi ra bö't'ü na puncjü nte. O cji'i c'ü ra pjödüji me rrñ jë'lë; ra zäs'ä cja o ne

yo pjadü nu ja cjüsp'üji. Ra nzhodü c'o cji ra zät'ä jñi ciento kilometro c'ü na maja.

15

Los ángeles con las siete últimas plagas

¹ Nuc'ua ró janda c'ü 'naja señal a jens'e c'ü ma nojo c'ü rví zü yo nte. C'e señal mi ngue yencho anxe c'o mi jün yencho c'o rví tsjapü ro sufrido yo nte. Nu c'o me ra sufrido yo nte ngue c'o ya rguí nguarü, na ngueje ya ra nguarü c'ü ni ünmbü Mizhocjimi yo nte.

² Xo ró jandagö c'ü mi nza cja 'na mar c'ü mi 'ñetse nza cja vigrio. Nuc'ü, mi chjana sivi c'ü. Mi cárä nu c'o o t'i Mizhocjimi. Anguezeli vi ndõjöji; vi bëzhi c'e animal c'ü na s'o. Na ngueje anguezeli, dya ndünt'üji a xütjü c'e animal. Dya o ma't'üji c'e ts'ita c'ü exi nguetjo c'e animal, y dya mi cuat'üji o tjü cja o ndëji. Anguezeli ma böbüji a xes'e c'e mar. Mi jünji o bizhi c'ü ngueje arpa. Ngue Mizhocjimi c'ü vi unü c'o arpa anguezeli. ³ Mi tõjöji 'na himno c'ü ja va 'ñeme Mizhocjimi e Moisés o mbëpi Mizhocjimi va pjongü libre c'o nte, 'ñe ja va 'ñeme Mizhocjimi c'e Ts'imë o ejë cja ne xoñijõmü, o ë 'ñevgueji libre. Je mi mamaji a cjava:
Nu'tsc'e Mizhocjimi, ín Jmuts'üjme, sö rí tsjague texe.

Me na nojo texe yo i tsjague, 'ñe me na zö'ö.

Na jo texe yo iñ cjague, 'ñe na cjuana. In mandague texe cja yo jñiñi.

⁴ Nu'tsc'e ín Jmuts'üjme, texeji ra züç'ügueji.

Ra mamaji ngue'tsc'e c'ü me na jo.

Na ngueje nguextjots'ü me na sjüts'ü; dya pje bübüts'ügue c'ü na s'o.

Yo nte texe cja ne xoñijõmü ra ë ndüñijõmüji ra ma'tc'üji, na ngueje in jíchiji c'ü me na jo c'o in cjague.

⁵ Nuc'ua ró janda c'ua, o xogü c'e templo a jens'e nu ja bübü Mizhocjimi. ⁶ Nuc'ua o mbedye cja c'e templo c'o yencho anxe c'o mi jün c'ü ro tsjapü ro sufrido yo nte. Mi jeji bitu c'ü xiji lino; me ma t'öxü c'e bitu, me mi juëbi. Xo mi c'ö'bü cja o tijmiji o mbünt'ü c'o mi ngueje oro. ⁷ Nuc'ua 'naja c'o nziyo c'o mi bübü a jmi cja c'e trono, o ndë c'ua yencho mojmü c'o mi ngueje oro, cjanu o unü 'naja nzi 'na c'o yencho anxe. Mi nizhi c'o mojmü. Je mi po'o c'ua c'ü me mi üdü Mizhocjimi c'ü ngue c'o castigo c'o ro tsjapü ro sufrido yo nte. Ngue Mizhocjimi c'ü exi bübü y ra bübütjo c'ü; zö ra nguarü ne xoñijõmü. ⁸ Nuc'ua c'e templo me co jyä'ä c'ua bipji, na ngueje me na nojo Mizhocjimi 'ñe me na zëzhi. Dya cjó mi sö ro cjogü cja c'e templo cja ro nguarü c'o anxe c'o vi manda Mizhocjimi ro tsjapüji ro sufrido yo nte. Yencho c'o me na s'ëzhi c'o ro sufridoji.

16

Las copas de castigo

¹ Nuc'ua ró ärägö 'na jña c'ü mi mapjü na jens'e, ndeze cja c'e templo. Mi xipji a cjava c'o yencho anxe:

—Möji, ma pjödüji a xes'e cja ne xoñijõmü c'ü po'o yo yencho mojmü. Mizhocjimi ya me ra castigao yo nte; ra tsjapü me ra sufridoji.

² Nuc'ua c'ü ot'ü anxe cjanu o ma c'ua c'ü, o ma pjödü c'ü mi po'o c'ü o mojmü a xes'e cja ne xoñijõmü. Cjanu o nzhodü c'ua 'na ngueme c'ü me

ma ü, c'ü dya mi sö ro jogü. Mi ngueje o xāxā c'ü me mi po c'o me ma s'o. C'e ngueme o pënc'h'i c'o nte'e c'o je mi cuat'ü cja nde'ë o tjü c'e animal, c'o mi ma't'ü c'ü o ts'ita.

³ Nuc'ua c'ü na yeje anxe o ma c'ua, o ma pjödü c'ü mi po'o o mojmü a xes'e o mar. Nuc'ua c'e ndeje o mbëzhi nza cja o cji 'na añima. Nguec'ua va ndü c'ua texe c'o mi cā'ä cja o mar.

⁴ Nuc'ua c'ü na jñi anxe o ma c'ua c'ü, o ma pjödü c'ü mi po'o o mojmü a xes'e cja yo ndare 'ñeje nu ja peje ndeje. Nuc'ua o mbëzhi c'ua cji'i c'o ndeje.

⁵ Cja rron ärä c'ua c'ü e anxe c'ü manda e ndeje. O mama a cjava:

—Nu'tsc'e Mizophjimi exmi bübügue y in bübüjtjogue. Me na sjüts'ügue. Me na jots'ügue. Me na jo c'ü in cjague dya, in cjakü ra sufrido yo nte. ⁶ Me na jo a cjanu c'ü in cjague. Nudya ya i tsjakü yo nte ra sufridoji na ngueje c'ü o pjönbüji o cji'i c'o profeta c'o o pätjcä va zopjü yo nte. Y xo pjönbüji o cji c'o dyaja in ntegue. Anguezeli ni jyodü ra sufrido rgá ziji o cji, na ngueje me na s'o c'o o tsjaji.

⁷ Cja rron ärägö o mapjüji cja c'ü e altar, o mamaji a cjava:

—Nu'tsc'e Mizophjimi in Jmuts'üjme, sö rí tsjague texe. Na cjuana me na jo'o c'ua ja gui tsjakü ra sufrido yo nte.

⁸ Nuc'ua c'ü na nziyojo anxe o ma c'ua, o ma pjödü c'ü mi po c'ü o mojmü a xes'e cja e jyarü. Cjanu o ch'unü c'ua e jyarü ro ndüt'ü yo nte'e.

⁹ Nuc'ua me mi tjë'ë c'ua yo nte na ngueje c'ü me ma zëzhi e jyarü. Pero dya nzhogü o mü'büji c'ü ro ma't'üji Mizophjimi c'ü me na nojo. C'ü o tsjaji, o

zanmbüji c'ua օ tjū Mizhocjimi c'ü me na zëzhi c'ü vi pejñe c'o castigo.

10 C'ü na ts'i'ch'a anxe o ma c'ua c'ü, o ma pjödü c'ü mi po c'ü օ mojmü a xes'e nu ja mi manda c'e animal c'ü na sate. Nuc'ua o bëxõmü c'ua nu. Nuc'ua c'o nte'e me mi sa օ c'ijñiji na ngueje me ma ü c'ü ma sufridoji. **11** Me mi sadüji Mizhocjimi a jens'e na ngueje c'ü me mi söji na ü 'ñe me mi pes'e o xãxã cja օ cuerpoji. Pero dya nzhogü օ mü'büji; o sido o tsjatjoji c'o na s'o.

12 C'ü na 'ñanto anxe o ma c'ua c'ü, o ma pjödü c'ü mi po'o c'ü օ mojmü a xes'e cja c'e trandare c'ü ni chjū Eufrates. Nuc'ua o dyot'ü c'ua c'e ndeje ngue c'ua ro jogü c'ü e 'ñiji nu ja ro cjogü c'o rey. Nuc'o, je rví 'ñejeji nu ja ni mbes'e e jyarü.

13 Cja rron janda c'ua jñi'i demonio c'o exmi nguetjo o 'huë'ë. O mbedyeji cja օ ne'e c'e trac'ijmi 'ñe cja օ ne c'e animal c'ü na sate, 'ñe cja օ ne c'e profeta c'ü ngue c'ü na yeje o animal. **14** C'o jñi 'huë'ë ngueje demonio. Me mi cjaji señal c'o me mi sū yo nte. O möji cja yo rey yo cãrã texe cja ne xoñijõmü, o ma xipjiji ra ñji texeji ra 'ñe chûji Mizhocjimi. Pero ra bëzhiji; ra ndõjõ Mizhocjimi. Na ngueje me na zëzhi Mizhocjimi; sö ra tsja texe. **15** Mama a cjava e Jesucristo c'ü ín Jmugöji: "Dyäräji, nutscö rá ñecjö 'ma dya in pärägueji. Chjëntjovi nza cja 'ma va säjä 'na mbë'ë, dya cjó pärä ja hora ra säjä. Me mäjä nu c'o sido ra ndepque. Nu c'o dya tepque, ra tsejeji 'ma rá ñecjö na ngueje, dya sido cjaji c'ua ja nzi rgá negö." O mama a cja c'ua e Jesucristo. **16** Nuc'ua c'o demonio o jmutüji c'o rey cja c'e jñiñi c'ü xiji Armagedón cja jña hebreo.

17 Nuc'ua c'ü na yencho anxe o ma c'ua c'ü. O ma pjödü c'ü mi po'o c'ü o mojmü nu cja e ndajma. Cja rron ärägö 'na jña c'ü me ma zëzhi c'ü je vi 'ñeje cja c'e templo nu ja bübü Mizhocjimi cja o trono. O mama a cjava c'e jña'a:

—Ya zädä c'ü ra nguarü texe, o mama.

18 Nuc'ua cjanu o juë's'i c'ua, cjanu o pjäjnä; me mi yürü c'ua. Cjanu o mbï c'ua na zëzhi ne xoñijõmü. Dya mi 'ñõmü na zëzhi a cjanu ne xoñijõmü ndeze 'ma o ngärä yo nte. **19** Mizhocjimi o mbeñe c'ua ja ma cja c'e ndajñiñi c'ü ni chjü Babilonia. Me mi üdü Mizhocjimi na ngueje me mi cjaji c'o na s'o. Nguec'ua o tsjapü me o sufrido c'o je mi cärä nu. 'Ma o mbï ne xoñijõmü, o c'adü c'e ndajñiñi c'ü. Exi jñi parte va c'adü c'e jñiñi. Yo jñiñi texe cja ne xoñijõmü o yät'ä texe yo. **20** Nuc'ua yo ts'ixoñijõmü yo je bübü a nde'e cja mar, o ojtjo c'ua texe yo. Yo t'ewe o yät'ä texe yo. Dya cja mi bübü ne ri 'naja. **21** Nuc'ua cjanu o jyäbä c'ua o trangündo a jens'e. Mi cuarenta kilo c'ü ma jyü c'o ngündo. Me mi pjat'ü yo nte. Nuc'ua yo nte o zadüji Mizhocjimi na ngueje c'o ngündo c'o vi jyäbä. C'o ngündo o tsjapü o sufridoji na puncjü.

17

Condenación de la gran prostituta

1 Cjanu o ë c'ua 'naja c'o yencho anxe c'o mi tjë'ë c'o yencho mojmü, o ë zocügö. O xitsi a cjava:

—Xä'dä. Rá jí'ts'i ja rga tsjapü Mizhocjimi ra sufrido nu c'e ndixü c'ü me tsäjä o bëzo. C'e ndixü c'ü rí mangö ngue c'e ndajñiñi c'ü me na s'o c'ü manda cja na puncjü mar. **2** Me o dyonpü yo

rey cja ne xoñijõmü, 'ñe yo dyaja yo cãrã cja ne xoñijõmü. C'o rey cja ne xoñijõmü dya jyanmbüji c'e ndixü; me go mäjäji va tsjaji c'o na s'o c'o mi mama c'e ndixü. Yo nte cja ne xoñijõmü chjëntjoji c'ü me tî'iji; na ngueje o ndünt'üji a xütjü c'e ndixü, o xitsi a cja c'ua c'e anxe.

³ C'ü o Espíritu Mizhocjimi mi jítsi c'ü ro zädä. Nuc'ua c'e anxe o zinzi cja c'ü e ndajyadü. Nguejnu ró janda 'na ndixü c'ü mi chägä 'na animal c'ü me ma mbaja. Nu cja c'e animal me mi t'opjü tjû'ü c'o mi sadü Mizhocjimi. Nu c'e animal mi bübü yencho o ñi, cja na dyéch'a o mota. ⁴ Nu c'ü e ndixü mi je'e bitu c'ü ma cjipobü, 'ñe c'ü me ma mbaja, 'ñe mi cuat'ü oro. Xo mi quis'i ts'irojo c'o me ma zö, xo 'ñe o perla. C'e ndixü mi tjë 'na mojmü c'ü mi ngueje oro, c'ü me mi nizhi. Mi nizhi c'o s'ante 'ñe c'o me ma s'o na ngueje vi tsja na s'o c'e ndixü.

⁵ Cja o ndë'lë mi t'opjü 'na tjû'ü, c'ü dya cjó mi pârã ja ma cja c'e tjû'ü. Je mi t'opjü a cjava c'e tjû'ü: "Ne ndajniñi a Babilonia, je ngue nu nana texe c'o tsâjä bëzo, 'ñe texe c'o na s'o cja ne xoñijõmü." Je ma cjanu c'e tjû'ü. ⁶ Nuc'ua ró unü ngüenda c'ü e ndixü, nza cja c'ü o tî'í na ngueje c'ü vi pjönbü o cji c'o o nte Mizhocjimi. Nuc'o vi mbö't'üji c'o, na ngueje mi zopijiji yo nte mi xipjiji ja ga cja e Jesucristo. Nu c'e ndixü chjëntjovi c'ü vi zi o cji c'o o t'i Mizhocjimi. Me mi mäjä c'e ndixü. 'Ma ró jandagö c'e ndixü, dya mi pârâgö pje ne ro mama. ⁷ Nuc'ua c'e anxe o xitsi:

—¿Jenga dya in pârâgue pje ne ra mama ne ndixü? Nutscö rá xi'ts'i nu c'ü dya cjó mi pârã ja cja c'e ndixü c'ü i jñanda, 'ñe c'e animal c'ü chägä, c'ü bübü yencho o ñi, cja na dyéch'a o mota. ⁸ Nu c'e

animal c'ü na sate c'ü i jñanda, ya ngue ra mbes'e cja c'e t'o'o c'ü na jẽ c'ü dya 'ñetse ja je sät'ä. Nu c'e animal mi bübü, pero dya cja bübü dya. Pero ra 'ñetse na yeje. Nguec'ua yo cãrã cja ne xoñijõmũ 'ma ra jñandaji c'e animal ra mamaji: "Maco ya vi ndü ne animal; ya bübüti na yeje. Me na nojo nu", ra 'ñeñeji. Nu c'o ra mama a cjanu ngueje c'o dya juns'ü o tjü'ü cja c'e libro c'ü quis'i o tjü'ü c'o ra bübüti co Mizhocjimi para siempre. Yo tjü je quis'i ndeze 'ma o dyät'ä Mizhocjimi ne jens'e 'ñe ne xoñijõmũ. Zö ra bübüti na yeje c'e animal, ra zädä c'ü Mizhocjimi ra pant'a a ma a linfiernu.

9 'O dya'c'üji pjeñe Mizhocjimi; ni jyodü rí tsjijñiji ngue c'ua rí tendioji ja cja c'ü mama Mizhocjimi. C'o yencho ñi'i c'o bübü cja c'e animal ngue yencho t'eje c'o. Cja o ñi'i c'o t'eje je junrü nu c'e ndixü. 10 C'o yencho ñi xo ngue yencho rey c'o. C'o tsi'ch'a rey ya ndöpüji c'o, dya cja mandaji. C'ü 'naja rey manda dya. Nu c'ü 'naja, dya be va ējē c'ü. Ra ējē c'ü, pero dya ra mezhe ra manda. 11 Nu c'ü e animal c'ü mi bübü, y dya bübü dya, ngue c'ü na ocho rey. Pero xo ngueje 'naja c'o yencho. Nuc'ü, ra pant'a Mizhocjimi a ma a linfiernu.

12 'Nu c'o dyëch'a mota c'o ya i jñanda, ngueje dyëch'a rey c'o. Nuc'o, dya be ch'unü ra manda c'o. Ra ch'unüji c'ü ra tsjají rey co c'e animal c'ü na sate. Pero 'natjo hora c'ü ra mandaji. 13 Nu c'o dyëch'a rey, 'natjo pjeñe c'ü ri cjijñi c'o. Ra tsjají c'ua ja nzi ga ne c'e animal c'ü na sate, ra unüji c'o o xondaroji. 14 Anguezoji je ra tsjapüji chü c'ü e Ts'imë c'ü ngueje e Jesucristo. C'ü e Ts'imë, nuc'ü ra ndöjö c'ü. Na ngueje anguezze manda texe cja yo

jmu'u 'ñe texe cja yo rey. Nu c'o cārā co c'e Ts'imë, Mizhocjimi o zojnü c'o; xo o juajnü c'o. Angueziji sido ejmeji c'e Ts'imë.

15 Cja xe nu xitsi c'ua c'e anxe:

—C'o ndeje c'o íjñanda nu ja mi junrü c'e s'orixü, nuc'o ngue o nte c'e ndixü c'ü manda c'o. Me na puncjü c'o. Cārāji texe cja ne xoñijõmü, ñaji na puncjü o jña'a. Na puncjü raza c'o. **16** Nu c'o dyéch'a mota c'o íjñandague, nuc'o 'ñe c'e animal c'ü na sate ra nuji na ü c'ü e s'orixü, ra tsjapüji ra sufrido. Xo ra ts'osp'üji c'o o bitu ra nzerga, jo rro mbö't'üji. Jo rron zapüji c'o o ts'ingue. Xo ra ndüt'üji cja sivi. **17** Na ngueje Mizhocjimi o tsjapü o nguijñiji cja o mü'büji; nguec'ua ra tsjaji c'ua ja nzi ga mbeñe anguezze. 'Natjo pjeñe c'ü ri cjijñiji. Ngue reyji; pero nu ja mandaji ra nhötüji c'e animal ngue c'ua nguextjo c'ü ra manda c'ü. Ra tsja rey c'e animal hasta cja ra zädä c'o o mama Mizhocjimi. **18** Nu c'ü e ndixü c'ü íjñanda, ngue c'ü e ndajñiñi c'ü manda texe cja yo rey texe cja ne xoñijõmü.

18

La caída de Babilonia

1 Nuc'ua ró janda c'ua c'ü 'naja anxe c'ü ma sjöbü a jens'e. Me mi pë's'i na puncjü c'ü vi unü Mizhocjimi ro tsja'a. Nuc'ua cja ne xoñijõmü me co jya's'ü c'ua co nu c'ü ma zö anguezze. **2** Nuc'ua o mapjü c'ua na jens'e c'e anxe o mama a cjava:

—Ya ra yät'ä dya, ne ndajñiñi nu ni chjü a Babilonia. Exna cjuana ra yät'ä. Ngue c'ua dya cjó cja ri nzheñe nu; nguextjo yo demonio, 'ñe texe pje nde ma s'ondajma; 'ñe c'o me na s'o c'o peje o juaja. **3** Je

ra zädä a cjanu na ngueje o dyonpü yo nte texe cja ne xoñijõmü. Nguec'ua dya ma't'üji Mizhocjimi; ma't'üji o ts'ita. Chjëntjovi c'ü ri tñiji. Nujyo rey cja ne xoñijõmü dya jyanbüji c'e ndixü c'ü ngueje c'e jñiñi. Yo pje nde pö cja ne xoñijõmü ya me jünji na puncjü o merio na ngueje je dyojo c'e ndixü c'ü me na s'o. C'o pë's'i c'e ndixü, me ne yo nte ra ndõmü.

⁴ Nuc'ua ró ärä c'ü 'na jña'a c'ü vi 'ñeje a jens'e. Mi mama a cjava:

—Pedyeji cja ne jñiñi, nu'tsc'eji ín ntets'ügöji; ngue c'ua dya rí tsjaji c'o cjaji nu, na ngue me na s'o. 'Ma sido rí tsârâgueji nu, xo rí sufridogueji c'o ra sufrido anguesji. ⁵ Na ngueje c'o nzhubü c'o cjaji, me na puncjü. Chjëntjovi c'ü je ri cjins'i hasta a jens'e. Mizhocjimi pârã c'ü me cjaji na s'o, y ya mama c'ü ya zädä c'ü ra sufridoji. ⁶ Rí nzhopqueji c'ü o tsja ne jñiñi. Rí jyä'tp'äji c'ü ra sufridoji, na ngueje me co tsjapüji o sufrido yo nte. ⁷ Ne jñiñi me cjapütsjë na nojo. Me ma't'ü o ts'ita. Chjëntjovi nza cja 'na ndixü c'ü me tsâjä na puncjü o bëzo. Nudya rí tsjapü me ra sufrido; me ra huë'ë anguezze. Na ngueje mama a cjava cja o mü'bü: "Nguetscö rí minc'ö reina, rí mandagö. Dya rí 'natsjëgö; dya pje bëtsigö c'ü rí tsâjä o bëzo. Dya ra zädä c'ü me rá huëgö." ⁸ Nguec'ua ra zädä 'naja pa c'ü me ra sufrido ne ndixü. Mismotjo c'e pa'a c'ü, me ra zö o ngueme, me ra nzhumü, me ra zö o tijjmi. Xo nde ra ndüt'üji cja sivi. Na ngueje me na zëzhi Mizhocjimi c'ü ín Jmugöji c'ü ra tsjapü ra sufrido ne ndixü. O mama a cjanu c'e jña c'ü vi 'ñeje a jens'e.

⁹ C'o rey cja ne xoñijõmü o tsjaji na s'o co c'e

ndixū c'ü ngue c'e jñiñi. Me xo o ma't'üji c'o ts'ita. Nguec'ua 'ma ya ra jñandaji c'e bipji na ngueje c'ü rva tjë'ë c'e jñiñi, me ra huëpiji c'ü, me ra nzhumüji. **10** C'o rey je rgua böbüji na jë, ra zü'üji na ngue c'ü me ri sufrido c'e jñiñi. Ra mamaji a cjava:

—Juejme ne ndajñiñi a Babilonia nu me ma zëzhi. 'Natjo ndajme o zädä c'ü me sufrido c'ü na castigao Mizhocjimi nu, ra 'ñeñeji.

11 Nu c'o pje nde pö cja ne xoñijomü ra huëpiji angueze 'ñe ra nzhumüji, na ngueje dya cja cjó xe ri tõmbüji c'o ri pöji. **12** Dya cja cjó ri tõmbüji o oro 'ñe o plata 'ñe o ts'irojo c'o me na zö, 'ñe o perla 'ñe o bitu c'o lino c'o me na jo, 'ñe o seda, 'ñe o mbabitu, 'ñe o bitu c'o na czipobü. Xo 'ñeje o za'a c'o me na jo ga jyärä, 'ñe c'o t'ät'ä co marfil, 'ñe co za'a, 'ñe c'o bronce, 'ñe c'o t'ëzi, 'ñe c'o mármol. **13** Xo 'ñeje canela, 'ñe c'o pjindyo c'o na jo ga jyärä, 'ñe nguichjüjnü, 'ñe mirra, 'ñe o perfume c'o na jo ga jyärä, 'ñe vino 'ñe aceite 'ñe harina 'ñe ndëxü. Nudya, pöji dya yo animal yo tuns'ü pöjö, 'ñe o ndëncjhjürü, 'ñe o pjadü, 'ñe o carro. Xo pöji o nte ra tsjapüji ra pëpji. Pero ra zädä c'ü dya cja cjó ra ndömbüji c'o. **14** Mizhocjimi ra mama a cjava:

—Nu'tsc'eji in cáraji a Babilonia, nu c'o me mi ne in mü'bügueji, ya tjezetjo c'o. Texe c'o mi jüngueji c'o me ma mizhi 'ñe c'o me ma zö, ya bë't's'igueji dya c'o. Dya cja xe rí chöt'üji dya c'o, ra 'ñeñe.

15 Nu c'o pö c'o cja'a cja c'e jñiñi me jünji na puncjü merio, me ricoji. Nguec'ua 'ma ra yät'ä c'e jñiñi, ra böbüji na jë. Na ngueje me ri süji c'ü ra sufrido c'e jñiñi. Ra huëpiji, me ra nzhumüji. **16** Ra mamaji a cjava:

—Juejme ne ndajñiñi. Mi chjëntjovi nza cja 'na ndixü c'ü me mi je'e na jo bitu c'o lino 'ñe c'o me ma mbaja 'ñe c'o ma cjipobü; 'ñe mi cuatüji o oro 'ñe mi jezheji co o ts'irojo c'o ma zö'ö 'ñe o perla. ¹⁷ Natjo ndajme o chjorü texe c'o, ra mamaji a cja c'ua.

Xo 'ñe texe c'o ëdyi c'o barco 'ñe c'o pëpji cja c'o barco 'ñe c'o pëpji cja ndeje ra böbüji na jë; xo 'ñe c'o pje nde pö c'o nzhodü cja barco. ¹⁸ Ra jñandaji c'e bipji c'ü ri tjë c'e jñiñi ra mapjüji ra mamaji a cjava:

—Ja ri bübü 'na jñiñi c'ü ri chjëntjovi ne ndajñiñi?, ra mamaji.

¹⁹ Cja rron dyü's'üji jõmü o ñiji. Cja rron mapjüji, ra huëji, ra nzhumüji. Ra mamaji a cjava:

—Nutscöji rí pë's'iji o barco, 'ñezgöji rí comerciantesi rí nzhodüji cja mar, ró tõjöji na puncjü merio na nguec c'ü mi jün na puncjü ne jñiñi. Pero nu c'o mi jün, 'natjo ndajme o chjorü texe, ra mamaji a cja c'ua.

²⁰ C'o o apóstole Mízhocjimi, 'ñe c'o o profeta 'ñe c'o dyaja o nte Mízhocjimi c'o cárä a jens'e, ra mäjäji. Na ngueje Mízhocjimi ya ra chjotü c'e jñiñi, ra nzhopcü c'ü me vi tsjapü o sufrido c'o o nte Mízhocjimi.

²¹ Nuc'ua ró janda 'na anxe c'ü ma zëzhi, o jñü 'na ndojo c'ü mi nza cja cjüjnü. Cjanu o ma pant'a cja e mar. O mama a cjava:

—Je rga cjanu rgá pant'aji na zëzhi c'e ndajñiñi c'ü ni chjü Babilonia. Nuc'ü, dya cja xe ra ch'öt'ü c'ü. ²² Nu c'o mbë'bizhi c'o pjë'bi o arpa 'ñe o flauta 'ñe o trompeta, dya cja xe ra dyäräji cja o calle c'o. Nu c'o pje nde ät'ä, dya cja xe ra ch'öt'ü cja c'e jñiñi.

Dya cja xe ra dyäräji c'ü xe ri cüjnüji nu. Na ngueje, dya cjó cja xe ri ndeñe. ²³ Dya cja xo ra ndë sivi nu ja je järä c'e jñiñi. C'ü ni tsjaji chjüntü, dya cja ra dyäräji nu ja je järä c'e jñiñi. Ra chjorü c'e jñiñi. Na ngueje c'o menzumü nu, o dyonpüji yo nte texe cja ne xoñijõmü o xipjiji c'o dya cjuana. Yo nte o 'ñejmeji, na ngueje me na nojo c'o comerciante cja c'e jñiñi, jünji na puncjü merio.

²⁴ Cja c'e jñiñi c'ü, je ch'öt'ü nu, o cji c'o profeta 'ñe c'o dyaja o nte Mizhocjimi 'ñe texe c'o o mbö't'üji cja ne xoñijõmü, je o mama a cja c'ua c'e anxe.

19

¹ Nuc'ua ró ärä c'ua me na puncjü nte c'o mi cárä a jens'e. Mi mapjüji na jens'e, mi mamaji a cjava: Aleluya. Ngue ín Mizhocjimigöji o jocüzü ín mü'büji, o 'ñevgueji libre.

Nuc'ü, me na nojo c'ü; me na zézhi.

² Na ngue me na jo c'ü cja'a Mizhocjimi 'ñe me na cjuana.

Ya tsjapü o sufrido c'ü e tras'orixü, nu c'ü o dyonpü yo cárä cja ne xoñijõmü. Ngue c'ü je o dyonpüji nguec'ua dya mi ma't'üji Mizhocjimi; mi ma't'üji c'o ts'ita.

Mizhocjimi ya xo o nzhopçü c'e ndixü c'ü vi pjönbü o cji c'o nte c'o mi ätä Mizhocjimi.

³ Nuc'ua o yepe o mapjüji, o mamaji a cjava: —Aleluya. Nu c'o bipji c'o c'os'ü c'e ndajñiñi, dya ra nguarü c'o.

⁴ Nuc'ua c'o veinticuatro tita 'ñe c'o nziyo c'o bübü, o ndüñijõmüji o ma't'üji Mizhocjimi c'ü junrü cja c'e trono. Mi mamaji a cjava:

—Je rga cjanu, amén. Aleluya.

⁵ Nuc'ua ró ärägö c'ü 'na jña c'ü je ma ējē cja c'e trono. Mi mama a cjava:
 Unüji na pöjö ín Mzhocjimigöji, nu'tsc'eji, tex-
 ets'üji ə mbëpjits'üji angueze.
 Nu'tsc'eji in sūji angueze in ätäji, rí unüji na pöjö,
 zö pjé'ts'iji zö dya pje pjé'ts'iji, o 'ñeñe a cja
 c'ua c'e jña'a.

La fiesta de las bodas del Cordero

⁶ Ró ärä c'ua, nza cja c'ü xo mi cärä na puncjü o nte. O t'ärä nza cja 'ma yürü na puncjü o ndeje; y 'ma me pjäjnä na zëzhi a jens'e. Mi mama a cjava: Aleluya. Ya manda Mzhocjimi c'ü ín Jmugöji c'ü me na zëzhi c'ü sö ra tsja texe.

⁷ Mö rá mäjäji dya, me rá mäjäji rá ma't'üji Mzhocjimi rá unüji na pöjö.

Na ngueje ya zädä c'ü ra tsja chjüntü. Ya zädä c'ü rá cäräji co e Jesucristo. Chjëntjovi 'ma cjaji chjüntü. Nu c'e Ts'imë e Jesucristo ngue c'e t'i c'ü ra chjüntü. Nutscöji rí ejmeji e Jesucristo, nguetscöji c'e xunt'i, ya ró jocüji rá ma cärägöji co angueze.

⁸ Na ngueje o dyacüji rí jegöji na jo bitu c'ü xiji lino, c'ü me jya'xtjo 'ñe me juës'i, je o mama a cja c'ua c'o jña'a.

C'o na jo bitu ngue c'o na jo c'o cja'a ə nte Mzhocjimi.

⁹ Nuc'ua c'e anxe o xitsi a cjava:
 —Dyopjügue a cjava: "Me mäjä nu c'o o zojnü Mzhocjimi ra ma ñõnüji 'ma ra chjüntü c'e Ts'imë."
 Xo o xitsi a cjava:
 —Nujyo ngueje ə jña Mzhocjimi, me na cjuana yo, o xitsi a cja c'ua.

10 Nutscö ró ndüñijõmü c'ua, cja ə ngua c'e anxe ngue c'ua ro ma'tü. Nuc'ua o xitsi c'ua:

—Dya rí ndüñijõmü ín jmigö; dya xo rí matcü. Nu'tsc'e ſñe c'o in cjuarmague c'o sido ejme c'o o jizhi e Jesucristo, ə mbëpjits'üji Mzhocjimi. Xo nzitjozögö, ə mbëpjitjozögö Mzhocjimi. Je rí ndüñijõmü a jmi Mzhocjimi, rí ma'tü angueze, o xitsi a cja c'ua c'e anxe.

Nu c'o jña c'o mama na cjuana ja cja e Jesucristo, ngue c'o je o mama c'o profeta; y ngue ə jña Mzhocjimi c'o.

El jinete del caballo blanco

11 Nuc'ua ró janda o xogü a jens'e. Ró janda 'na t'öxpjadü. Nu c'ü mi chägä angueze, mi chjü'ü a cjava: "Nu c'ü cja'a c'ua ja nzi ga mama." Xo mi chjü'ü a cjava: "Nu c'ü na cjuana." Nuc'ü, jün na jo ngüenda, ſñe castigao yo nte c'ua ja nzi ni jyodü.

12 Nu c'o ə ndö'ö me mi juëbi nza cja o sivi. Nu cja ə ñi'i, mi juns'ü 'na corona c'ü mi jyäns'ä na puncjü. Xo mi t'opjü 'na tjü'ü c'ü dya cjó mi pärä pje mama. Mi nguextjotsjé c'ü mi chägä c'e pjadü c'ü mi pärä.

13 Mi je'e 'na bitu c'ü vi ngant'aji cja cji'i. Nu c'ü ə tjü'ü c'ü, ngueje ə Jña Mzhocjimi. **14** Nuc'ua c'o xondaro a jens'e mi tjünt'üji a xütjü angueze. Nuc'o, nde mi chägäji o t'öxpjadü. C'o xondaro nde mi jeji o bitu c'o xiji lino c'o me ma jo ſñe ma t'öxü ſñe me mi jyaxtjo. **15** Nu c'ü mi chägä c'e t'öxpjadü, cja ə ne mi pedye 'na tjëdyi c'ü me ma s'ün. Ngue c'ü ro s'odü yo nte'e. Me na zëzhi rga mandaji, nza cja 'ma ri päräji co 'na dyëza c'ü t'ëzi. Angueze ra castigaoji; ra tsjapü ra sufridoji. Ra chjëntjovi nza cja 'ma yödüzü c'o uva ngue c'ua ra mbedye c'ü e

ngui uva. Ra tsjapüji me ra sufridoji na ngueje me ünbü Mizhocjimi anguezoji, na ngueje vi tsjaji c'o me na s'o. Me na zézhi Mizhocjimi, sö ra tsja texe. **16** Nu c'ü mi chägä c'e t'öxpjadü, mi juns'ü 'na tjü cja o bitu 'ñe cja o ngua. C'e tjü'ü je a cjava c'ü: "Nu c'ü manda texe cja yo jmu 'ñe cja yo rey."

17 Nuc'ua ró janda 'na anxe c'ü je mi böbü a nde cja e jyarü. O mapjü na jens'e, o xipji a cjava texe yo ndoparü yo pjüjuaja a nde a jens'e:

—Xä'däji, rí jmurügueji dya, nu ja rí sigueji na puncjü o jñõnü. Ngue Mizhocjimi je ra dya'c'üji c'e jñõnü. **18** Rí sapüji o ts'ingue c'o rey, 'ñe c'o capitán 'ñe o ts'ingue c'o bëzo c'o me chala. Nde rí sapüji o ts'ingue c'o pjadü 'ñe c'o chägäji. Rí sapüji o ts'ingue texe c'o nte c'o mbëpji, 'ñe c'o dya mbëpji, 'ñe c'o pje pjëzhi, 'ñe c'o dya pje pjëzhi; nde rí sagueji c'o, o 'ñeñe a cja c'ua c'e anxe.

19 Ró janda c'ua c'ü e animal c'ü na sate 'ñe c'o rey cja ne xoñijõmü 'ñe c'o o xondaroji. Ya vi jmurüji ngue c'ua ro tsjaji chü'ü nu c'ü mi chägä c'e t'öxpjadü 'ñe c'o o xondaro anguezze. **20** O zürüji c'ua c'e animal c'ü na sate. Xo 'ñe o zürüji c'e profeta c'ü ngue c'ü na yeje o animal. C'e profeta ngue c'ü mi böbü a jmi c'ü ot'ü animal, mi cja c'o señal c'o me ma nojo. A cjanu, ngue c'ü vi dyonpü c'o mi cuat'ü o número c'ü ot'ü animal c'o ma't'ü c'e ts'ita c'ü exi nguetjo c'ü. C'e animal 'ñe c'e profeta c'ü dya cjuana o pant'aji vivo cja c'ü e zapjü c'ü ngue asufre c'ü me yot'ü sivi. **21** Nuc'ua c'o o xondaro c'e animal o bö't'üji. Je o bö't'üji co c'ü e tratjëdyi c'ü mi pedye cja o ne c'ü mi chägä c'e t'öxpjadü. Nuc'ua texe c'o ndoparü me co zapüji o ts'ingue c'o vi ndü. Me co pjí'ch'iji.

20*Los mil años*

¹ Nuc'ua ró janda c'ua 'na anxe c'ü ma sjöbü a jens'e. Mi jün c'ü e sjogü cja c'ü e t'o'o c'ü na jě'ë c'ü dya 'ñetse ja sät'ä. Mi cājā 'na cadena cja ə dyë. ² Nuc'ua o zürü c'ua c'ü e trac'ijmi c'ü ya me mezhe, c'ü ngueje e Satanás c'ü dya jo. Cjanu o ndün't'ü co cadena c'ü ro mezhe 'na mil o cjë'ë. ³ Cjanu o pant'a cja c'ü e t'o'o c'ü me na jě'ë. Cjanu o ngo'bü na jo; cjanu o cuatü o sello, ngue c'ua c'ü dya jo, dya cja ro dyonpü yo nte, hasta 'ma cja ro zäs'ä c'o mil cjë. 'Ma ro cjogü yo mil cjë cja ro sjäpcä ja nzi pa'a.

⁴ Nuc'ua ró janda c'ua o trono nu ja junrü c'o manda. Nuc'o, o ch'unü ra jñüji ngüenda. Xo ró janda c'o aljma c'o o bö't'ü na ngueje o ndünt'üji a xütjü e Jesucristo o mamaji ja ga cja anguez. Nuc'o, dya o ma't'üji c'e animal c'ü na sate ne ri ngueje c'e ts'ita c'ü exi nguetjo c'e animal. Dya xo mi cuat'ü ə número c'e animal cja ə ndëji ne xo ri ngue cja ə dyëji. Nuc'o, o nzhogü o bübütoji na yeje. Nuc'o, o mandaji co e Jesucristo 'na mil cjë. ⁵ C'o dyaja aîima c'o dya 'ñench'e ə mü'bü e Jesucristo, dya o teji 'ma. Cja ro teji 'ma ro cjogü c'o mil cjë. ⁶ Me ra mäjä nu c'o ot'ü ra te'e. Nuc'o, dya tü nzhübü a jmi Mizhocjimi c'o. C'o dya 'ñench'e ə mü'bü e Jesucristo c'o ya ndü, ra tetjoji na yeje, cja rron mboch'üji a sivi. Ngue c'ü xiji na yeje rga ndüji. C'o ə nte Mizhocjimi, dya ra sufridoji cja c'e sivi. Ə nte Mizhocjimi ra tsjaji mböcjimi ra pëpiji Mizhocjimi 'ñe e Cristo. Nde ra tsjaji jmu co e Cristo c'o mil cjë.

⁷ Nu 'ma ra zäs'ä c'o mil cjë, e Satanás ra xosp'üji cja c'e t'o nu ja mi cjo'bü. Cja rron pjongüji c'ua libre c'ü. ⁸ Nuc'ua ra ma c'ua; ra ma dyonpü yo nte texe cja ne xoñijõmü. Ra ma dyonpü c'o menzumü a Gog 'ñe c'o menzumü a Magog. Ra jmutüji c'ua, ngue c'ua ra tsjaji chü. Me na puncjü c'o o xondaroji. Chjëntjoji nza cja yo 'ñöxitõmü a ñünü cja ndeje. ⁹ Rguí 'ñeji texe cja ne xoñijõmü ra zät'äji cja c'e ndajñiñi c'ü me ne Mizzhocjimi, nu ja ri cärä c'o o nte. Nu c'e jñiñi ngueje a Jerusalén. Ra ngäräji texe a ñünü cja c'e jñiñi ngue c'ua ra chjotüji c'o ri cärä nu. Pero nuc'ua ra jyäbä o sivi a jens'e. Ra ndë'ë texe c'o ri cärä texe a ñünü cja c'e jñiñi. ¹⁰ Nuc'ua e Satanás c'ü onpü yo nte ra pant'aji cja c'ü e zapjü c'ü ngue asufre c'ü me yot'ü sivi. Ngue nu ja xo vi manda Mizzhocjimi rví pant'aji c'e animal c'ü na sate 'ñe c'e profeta c'ü dya cjuana. Me ra sufridoji na puncjü, xõmü ndempa, c'ü dya ra nguarü.

El juicio ante el gran trono blanco

¹¹ Nuc'ua ró janda c'ua 'na trono c'ü me ma nojo, c'ü me ma t'öxü. Xo ró janda nu c'ü mi junrü cja c'e trono. Nuc'ua o c'ueñe ne xoñijõmü 'ñe e jens'e a jmi cja c'ü mi junrü cja c'e trono. Dya cja ch'öt'ü c'ua ja mi bübü ne xoñijõmü ne ri ngueje e jens'e. ¹² Nuc'ua ró janda c'o añima, c'o pje mi pjëzhi 'ñe c'o dya pje mi pjëzhi, nde mi böbüji a jmi Mizzhocjimi. Nuc'ua Mizzhocjimi o xo's'ü c'ua c'o libro. Cja xe nu o xo's'ü c'ua c'ü 'naja libro. Nunu je juns'ü nu, o tjü'ü c'o ra bübütjo co Mizzhocjimi para siempre. Nuc'ua Mizzhocjimi o jñünpü c'ua ngüenda c'o añima nu c'ua ja ma mama cja c'o libro.

C'o libro mi mama texe c'o vi tsjaji 'ma mi cārāji cja ne xoñijōmū. ¹³ Nuc'ua o mar xo o pjons'ü c'o añima c'o vi ndū'ñ nu. C'o t'o'o 'ñe c'ua ja cārā c'o aljma xo o nzhö'ö c'o añima. Mizhocjimi o jñünpuji ngüenda c'ua ja nzi ma tsjaji 'ma mi cārāji cja ne xoñijōmū. ¹⁴ Nuc'ua c'o t'o'o 'ñe c'ua ja mi cārā c'o aljma, Mizhocjimi o pant'a cja sivi nza ye lugar c'o. O pant'aji cja c'e zapjü nu ja me yot'ü sivi. Nguejnu xiji na yeje rga ndūji. ¹⁵ Xo o manda Mizhocjimi o pant'aji cja c'e zapjü c'ü me yot'ü sivi, nu c'o dya quis'i o tjü cja c'e libro nu ja quis'i o tjü nu c'o ra bübüütjo co Mizhocjimi para siempre.

21

Cielo nuevo y tierra nueva

¹ Ya vi nguarü e jens'e 'ñe ne xoñijōmū. Ya xo mi ojtjo o mar. Nuc'ua cja ró janda c'ua 'na jens'e c'ü cja dadyo; cja na 'na xoñijōmū c'ü cja xo dadyo. ² Nutscö e Juan, ya ró janda c'ua c'ü e ndajñiñi c'ü o xōcü Mizhocjimi. Ngueje a Jerusalén c'ü cja xo dadyo. Je ma sjöbü a jens'e cja Mizhocjimi. Ya vi jocüji na jo; ya je mi cārā nu o nte Mizhocjimi. Chjëntjovi nza cja 'ma jocü na jo 'na xunt'i c'ü ya ra chjëvi c'e t'i c'ü ra chjüntüvi. ³ Nuc'ua ró ärä c'ua 'na jña c'ü ma jens'e. Je vi 'ñeje cja c'e trono. Je mi mama a cjava:

—Jñanda, Mizhocjimi ya mimi a nde'e cja yo nte, anguezze ya ra mimi co yo nte. Ri ngueje o nteji anguezze. Nguetsjë Mizhocjimi c'ü ra bübü co anguesji ngue c'ua ri ngue o Mizhocjimiji. ⁴ Mizhocjimi ra ndintspi texe o nguizhöji. Dya cja ra ndūji. Dya cja pje xe ra mbeñeji. Dya cja xo

ra huëji. Dya cja xo ra zöji c'ü rrä ü. Na ngueje texe c'o me vi sufridoji cja ne xoñijõmü, dya cja ra sufridoji. Ya nde dadyo texe, je va xitsi a cja c'ua c'e jña'a.

⁵ Nuc'ua c'ü junrü cja c'e trono o mama a cjava:
—Jñanda, nutscö rrä cjapügö ra dadyo texe.

Cjanu o xitsi:

—Opjügue yo jña'a yo, na ngueje na cjuana yo.
Yo nte sö ra mbârã Mizhocjimi cja'a c'ua ja nzi va mama.

⁶ Cjanu o xitsi c'ua:

—Ya nguarü texe yo ro zädä. Nutscö ya exmi bübüögö 'ma o mbürü e jens'e 'ñe ne xoñijõmü, y sido rá bübüögö 'ma ya rguí nguins'i yo. Nu c'o tûre, nutscö rá unüji c'ü ra ziji ndeje c'ü dya cja ra tûreji; ra bübütjoji co Mizhocjimi para siempre. Dya xo rá cobraji c'ü rá unüji c'e ndeje. ⁷ Nu c'o sido ejmezü ra ch'unüji texe yo. Nutscö ri nguetscö o Mizhocjimiji. Nuc'o, ri ngueje ín ch'igö c'o. ⁸ Pero nu c'o me sū, 'ñe c'o dya ejmezügö, 'ñe c'o me na s'o, 'ñe c'o mbö't'üte, 'ñe c'o tsâjä o bëzo 'ñe c'o tsâjä o ndixü, 'ñe c'o céro, 'ñe c'o ma'lü o ts'ita, 'ñe texe c'o mbéchjine; nuc'o, ra ch'unüji c'ü ra boch'üji cja c'ü e zapjü c'ü tjë'ë co sivi 'ñe asufre. Ngue c'ü xiji na yeje rga ndüji, o mama a cja c'ua.

La nueva Jerusalén

⁹ Cjanu o ëjë c'ua 'naja c'o yencho anxe c'o mi tjë c'o yencho mojmü. C'o mojmü, ya vi pjödüji c'o castigo c'o mi nizhi c'o vi nguarü o sufrido c'o nte. Cjanu o zocügö c'e anxe. O xitsi a cjava:

—Xä'dägue a 'ñecjua. Rá jí'ts'i c'ü e xunt'i c'ü ngue o su'u c'ü e Ts'imë, o 'ñenze.

10 C'ü o Espíritu Mízhocjimi mi jítsi texe c'o. Nuc'ua c'e anxe o zinzi cja 'na t'eje c'ü me ma ndā. Cjanu o jítsi c'ü e ndajñiñi c'ü o xōcü Mízhocjimi c'ü ngueje a Jerusalén. Ma sjöbü a jens'e cja Mízhocjimi. **11** C'e jñiñi me mi juëbi na zö na ngueje me na zö Mízhocjimi c'ü bübü nu. Me mi juëbi c'e jñiñi nza cja 'na ndojo c'ü me na mizhi c'ü xiji jaspe. Me mi 'ñetse nza cja o vigrio. **12** Xo mi pë's'i 'naja ndüngumü c'ü me ma nojo, 'ñe me ma ndā. Mi ti'i doce ngoxtji. Nzi 'naja ngoxtji mi bübü 'na anxe. Cja c'o ngoxtji mi juns'ü o tjü c'o doce o t'i e Israel. **13** Nzi 'na lado c'e ndüngumü mi ti'i jñiñi ngoxtji. **14** Nu c'o o ndüngumü c'ü e jñiñi o mbedye doce cimiento. Cja c'o cimiento je mi juns'ü nu o tjü c'o doce o apóstole c'ü e Ts'imë c'ü ngueje e Jesucristo.

15 Nu c'ü mi zocügö, mi jün 'na vara c'ü mi ngue oro. Nuc'ü, je mi dyëdyi c'ü e jñiñi. Xo mi dyëdyi c'ü e ndüngumü 'ñe c'o o ngoxtji. **16** Nu c'ü e ndajñiñi o mbedye na jo cuagro. Nu c'ü ma maja xo ne ma ciatjonu c'ü ma mbät'ä. C'e anxe o dyëdyi c'ü e jñiñi co c'ü e vara c'ü mi jün. O zö yeje mil cja na yeje ciento kilometro c'ü ma maja. Xo ma ciatjonu c'ü ma ndä'ä 'ñe c'ü ma mbät'ä. **17** Nuc'ua xo o dyëdyi c'ua c'o o ndüngumü. O zö sesenta y cuatro metro c'ü ma ndā. C'e anxe o dyëdyi c'ua ja nzi ga tsja yonte 'ma pje c'o ëdyiji.

18 Nu c'e ndüngumü vi t'ät'ä co ndojo c'o xiji jaspe. Nu c'ü e ndajñiñi mi ngueje dyavo oro nza cja vigrio c'ü me 'ñetse a tji'i. **19** Nu c'o cimiento c'ü e ndüngumü mi qui'i o ndojo c'o me na zö c'o me na mizhi. Nu c'ü o cimiento c'ü ot'ü, mi ngue

ndojo c'o xiji jaspe. Nu c'ü na yeje mi ngueje ndojo c'o xiji zafiro. Nu c'ü na jñi'i mi ngueje ndojo c'o xiji ágata. Nu c'ü na nziyojo mi ngueje ndojo c'o xiji esmeralda. ²⁰ Nu c'ü na qui'ch'a mi ngueje ndojo c'o xiji ónice. C'ü na 'ñanto mi ngueje ndojo c'o xiji cornalina. C'ü na yencho mi ngueje ndojo c'o xiji crisólito. C'ü na ocho mi ngueje ndojo c'o xiji berilo. C'ü na nueve mi ngueje ndojo c'o xiji topacio. C'ü na dyéch'a mi ngueje ndojo c'o xiji crisoprasa. C'ü na once mi ngueje ndojo c'o xiji jacinto. C'ü na doce mi ngueje ndojo c'o xiji amatista. ²¹ Nu c'o doce ngoxtji mi ngueje o perla. Nzi 'na ngoxtji mi ngueje 'natjo perla. Nu c'o o calle c'ü e jñiñi mi dyavo oro c'o ma 'ñetse nza cja o vigrio.

²² Dya ró jandagö cja c'ü e jñiñi ri järä o templo; na ngueje Mízhocjimi c'ü ín Jmugöji c'ü sö ra tsja texe, 'ñe c'e Ts'imë c'ü ngueje e Jesucristo nguetsjëjëvi templovi. ²³ Nu c'ü e jñiñi, dya ni jyodü e jyarü ne xo ri ngue e zana c'ü ra jya's'ü nu. Mízhocjimi 'ñe e Jesucristo c'e Ts'imë me na zövi; y nguetsjëjëvi jya's'üvi. ²⁴ Yo nte yo o jogü o mü'büji ra nhodüji cja o jya's'ü c'e jñiñi. Nu c'o rey cja ne xoñijömü ra ñ zogü c'o me ni muvi c'o pë's'i anguezeli. ²⁵ Nu c'o ngoxtji, dya ra cjot'ü c'o. Na ngueje pamü ri ndempa nu; ri ojto bëxömü. ²⁶ Yo nte texe cja ne xoñijömü ra ñ zogüji c'o me ni muvi c'o pë's'iji. ²⁷ C'o na s'o, dya ra cjogü a mbo cja c'ü e jñiñi c'o. Dya xo ra cjogü nu, c'o pezhe o bëchjine. Nu c'o ra cjogü nu, nguextjo c'o quis'i o tjü'ü cja c'e libro c'ü tjë'ë c'e Ts'imë. Nu c'o juns'ü o tjü'ü nu, ngue c'o ra bübüjtjo co Mízhocjimi para siempre.

22

¹ Nuc'ua c'e anxe o jítsi 'na ndare c'ü me mi jore. Ngue c'e ndeje c'ü unü c'ü rga bübüütjoi. Me mi 'ñetse nza cja o vigrio. C'e ndare je ma peje cja o trono Mizhocjimi 'ñe c'ü e Ts'imë. ² C'e ndare je mi cjogü a nde cja c'e calle cja c'e jñiñi. Nzi 'na lado c'e ndare mi cja'a nu o za'a c'o quis'i c'o unü c'ü rga bübüütjoi. Doce vez ga nguis'i nu cjé'ë. Nzi 'na zana quis'i. Nu c'o o xi c'o za'a ngue c'o jocü yo nte cja ne xoñijõmü. ³ O trono Mizhocjimi 'ñe c'ü e Ts'imë je ra bübü cja c'e jñiñi. Nu c'o o nte Mizhocjimi ra ma't'üji angueze. Dya ra bübü nu, c'o rrä s'o'o. ⁴ Nu c'o o nte ra jñandbaji o jmi. Nu c'ü o tjü'ü, je ra jñus'ü cja o ndë anguezeji, na ngueje o nteji angueze. ⁵ Nujnu, dya ra bëxõmü nu. Dya xo rgui jyodüji o jya's'ü o sivi, ne xo ri ngueje o jya's'ü e jyarü. Ngueje Mizhocjimi c'ü ín Jmugöji ngue o jya's'ü nu. Nu c'o cärä nu, ra mandaji para siempre.

La venida de Jesucristo está cerca

⁶ Cjanu o xitsi c'e anxe:

—Texe yo jña yo j dyärä na cjuana yo; ra sö ra creo yo nte. Nu c'ü ín Jmugöji Mizhocjimi c'ü jíchi c'o profeta, o xitscö ró ë jí'tsc'ö yo ni jyodü ra zädä, ngue c'ua ra mbärä yo nte. Dya cja ra mezhe ra zädä. ⁷ Tsjijñi c'ü mama e Jesucristo: “Dya cja ra metscö rá ejë. Me ra mäjä nu c'o cja c'ua ja nzi ga mama Mizhocjimi cja ne libro”, o mama a cja c'ua.

⁸ Nutscö e Juan, nguetscö ró ärägö, xo ró jandagö yo. 'Ma ró jandagö 'ñe ró ärägö yo, nuc'ua ró ndüñijõmü a jmi c'e anxe c'ü o jítsi texe yo, ngue c'ua ro ma't'ü c'ü. ⁹ Pero c'e anxe o xitsi a cjava:

—Dya pje rí matcügö. Na ngueje nutscö xo rí mbëpjitjogö cja Mizhocjimi nza cjatsc'e 'ñe nza cja c'o in cjuarmague c'o ngueje profeta, 'ñe nza cja c'o dyaja c'o cja c'ua ja nzi ga mama ne libro. Nguextjo Mizhocjimi rí ma't'ügue, enze a cjanu.

10 Nuc'ua cjanu o xitsi c'ua:

—Dya rí tso'bü yo jña yo mama Mizhocjimi cja ne libro, na ngueje ya ts'iquëtjo bëzhi c'ü ra zädä texe yo mama ne libro. **11** Nguec'ua yo pa'a yo dya be va sädä, 'ma dya ra nzhogü ə mü'bü c'o cja na s'o, jyëzi sido ra tsjaji c'o. Nu c'o me na s'o cjijñi, xe rí jyëzitjo ra nguijñiji c'o na s'o. Nu c'o cja na jo, c'ü xe ra tsjatjoji na jo. Nu c'o ngue ə nte Mizhocjimi, c'ü sido ra tsjaji c'ua ja nzi ga ne Mizhocjimi.

12 Mama a cjava e Jesucristo:

—Dyärä, dya cja ra metscö rá ëjë; ngue c'ua rá unü nzi 'najaji c'ua ja nzi va tsjaji 'ma mi cãrãji cja ne xoñijõmü. **13** Nutscö ya exmi bübügö 'ma o mbürü e jens'e 'ñe ne xoñijõmü, y sido rá bübügö 'ma ya rguí nguins'i yo, eñe e Jesucristo.

14 Me ra mäjä nu c'o tjintspiji ə mü'büji co ə cji e Jesucristo; ngue c'ua ra sö ra ziji c'o quis'i c'e za'a c'ü unü c'ü rga bübüütjoji. Xo ra sö ra cjogüji cja ə ngoxtji c'ü e ndajñiñi a jens'e. **15** Ra ngärä a tji nu c'o dya ejme Mizhocjimi, 'ñe c'o cëro, 'ñe c'o tsäjä o ndixü, 'ñe c'o tsäjä o bëzo, 'ñe c'o mbö't'üte 'ñe c'o ma't'ü o ts'ita, 'ñe c'o pezhe o bëchjine.

16 E Jesús xo mama:

—Nutscö e Jesús ró täjä nu ín anxegö o ë xi'ts'i texe yo, ngue c'ua rí xipjigue c'o dyaja ín ntegö. Nguetscö ró cjapügö o bübü e David. Xo ə

mboxbëchezügö e David. Xo nguetscö c'ü chjëntjovi nza cja c'e seje c'ü juëbi 'ma xõrü, eñe.

¹⁷ Nu c'ü o Espíritu Mizophjimi c'ü bëbü o mü'bü yo o nte Mizophjimi mama a cjava:

—Nu'tsc'e Jesucristo ín Jmuts'ügöjme, xä'dä.

Xo mama a cjava yo o nte Mizophjimi yo ngueje o su c'e Ts'imë:

—Xä'dä dya, a 'ñecjua.

Texe c'o ärä yo jña'a yo, xo ni jyodü ra mamaji a cjava:

—Xä'dä dya, ín Jmuts'ügöjme.

Nu'tsc'eji in türeji in neji o ndeje, xä'däji rí ë siji o ndeje nu unü c'ü rgui bëbüütjoi. Nu ne ndeje, e Jesucristo ra dya'c'ütjoi; dya ra cobrats'üji.

¹⁸ Nu'tsc'eji in äräji yo jña yo mama ne libro, pjötpüji na puncjü ngüenda. Na ngueje 'ma cjó c'o ra jñu's'ü jña c'o dya mama ne libro, Mizophjimi ra jñünpü ngüenda ra tsjapü ra sufrido texe c'ua ja nzi ga t'opjü cja ne libro. ¹⁹ Nu 'ma cjó c'o ra jñüçü yo jña yo mama Mizophjimi cja ne libro, Mizophjimi xo ra jñüpcü o tjü'ü cja c'e libro nu ja juns'ü o tjü c'o ra bëbüütjo co Mizophjimi para siempre. Dya xo ra cjogü a mbo cja o jñiñi Mizophjimi a jens'e. Ngue c'e jñiñi c'ü xitsiji Mizophjimi cja ne libro.

²⁰ Nu c'ü mama yo jña'a yo, mama a cjava:

—Dya cja ra metscö rá ëjë, eñe.

Je rga cjanu, amén. Xä'dä, nu'tsc'e Jesú ín Jmuts'ügöjme.

²¹ E Jesucristo c'ü ín Jmugöji ra mböxc'üji, ra nintsjimits'üji in texeji, o ntets'üji anguezze. Je rga cjanu, amén.

**Nu o jña mizhocjimi nu mama ja ga cja e
Jesucristo**

**New Testament in Mazahua, Central
(MX:maz:Mazahua, Central)**

copyright © 2007 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Mazahua, Central

Translation by: Wycliffe Bible Translators, Inc.

Mazahua [maz], Mexico

Copyright Information

© 2007, Wycliffe Bible Translators, Inc.

This translation text is made available to you under the terms of the Creative Commons License: Attribution-Noncommercial-No Derivative Works. (<http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/3.0/>) In addition, you have permission to port the text to different file formats, as long as you do not change any of the text or punctuation of the Bible.

You may share, copy, distribute, transmit, and extract portions or quotations from this work, provided that you include the above copyright information:

You must give Attribution to the work.

You do not sell this work for a profit.

You do not make any derivative works that change any of the actual words or punctuation of the Scriptures.

Permissions beyond the scope of this license may be available if you contact us with your request.

The New Testament

in Mazahua, Central

© 2007, Wycliffe Bible Translators, Inc.

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2014-04-30

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 21 Feb 2024 from source files
dated 29 Jan 2022
2dd34152-63bb-5bf7-9ec4-df11c81ab2fc